

Fenikso

Revujo de Esperanto Nederland

26a jarkolekto • n-ro 1 | januaro - februaro 2021

Partoprenintoj
de studosemajnfinoj
ricevas tiun ĉi numeron
kiel donacon!
Allen die ooit deelnamen
aan studieweekenden
ontvangen dit nummer
als presentje!

Stichting Bonvenon
wil verbinden

Deziroj por 2021

Ludoviko's droom:

Zien vertellen doet vertellen

Sylvia Witteman leert Esperanto

met Duolingo

Oferto el (mal)nova librokesto

4

De la estraro:
plannen voor 2021

17

Infanlibreto:
Bib batas al si la kapon

28

Studieweekend
november 2021

Fenikso, Forumo de Esperanto Nederland

Dumonata membrogazeto de Esperanto Nederland
ISSN 1384-6515

Membroj de Esperanto Nederland ricevas la gazeton.
La jara kotizo estas € 35,-
(por samdomanoj €12,50).
NEJ-anoj pagas € 15,-
(por samdomanoj € 5,-).

Fenikso estas aparte abonebla nur por ne-membroj en eksterlando.

La tarifo estas € 20,-.

Vidhandikapitoj povas ricevi kasedan version de Rob Moerbeek, vidu dekstre.

Kunlaborantoj de Fenikso:

Ĉefredaktoro: Foppe-Klaas Hovinga

Redaktoro: Andries Hovinga

Korektantoj: Marc Konijnenberg kaj Bert de Wit

Konsilanto: Ineke Emmelkamp

✉ Redakcio@esperanto-nederland.nl

Limdato:

Materialo por la sekva numero estas bonvena ĝis la 30-a de januaro 2021.

Informoj pri Esperanto:

Ineke Emmelkamp

Arubastraat 12, 9715 RW Groningen

info@esperanto-nederland.nl

tel.050-5718842

Studie-weekeinde:

studosemajnfino@esperanto-nederland.nl.

Esperanto Nederland enrete:

Retejo: <https://www.esperanto-nederland.nl>

Fejsbuko: facebook.com/esperanto.nederland

Telegramo: <https://t.me/EsperantoNederland>

Tvitero: <https://twitter.com/esperanton>

Sendu viajn respondojn al:

redakcio@esperanto-nederland.nl

Respondu al artikoloj per maksimume 200 vortoj.

La redakcio decidas ĉu publikigi tekstojn aŭ ne.

Estraro

- **Estraro:** estraro@esperanto-nederland.nl

- **Prezidanto:** vakas,
(prezidanto@esperanto-nederland.nl)

- **Sekretario:** Ineke Emmelkamp,
Arubastraat 12, 9715 RW, Groningen
(sekretario@esperanto-nederland.nl)

- **Kasisto:** Loes Demmendaal,
Duikerlaan 160, 2903 AC,
Capelle a/d IJssel.
(kasisto@esperanto-nederland.nl)
tel.010 2133320

- **Estrarano:** (i.a. pri instruadaj aferoj):
Rob Moerbeek,
Zwaansmeerstraat 48, 1946 AE, Beverwijk.
(rob.moerbeek@esperanto-nederland.nl)
tel.0251 231079

- **Estrarano:** Andries Hovinga,
De Fennen 47, 8918 CC,
Leeuwarden, tel.06 28916262
(andries.hovinga@esperanto-nederland.nl)

- **Pri sociaj komunikiloj:**
(sociaj-komunikiloj@esperanto-nederland.nl)

- Membro-administranto:

Koos Scharroo,
Vaartweg 24G, 8382 EB, Frederiksoord
(membroj@esperanto-nederland.nl)
tel.06 22413267

Bv. informi pri (ŝanĝoj de) poŝtadreso,
telefonnumero, retpoŝtadreso, (eks- kaj
ali)membriĝo, pagmaniero

Bankkonto:

IBAN: NL 10 TRIO 0786 8441 67
nome de Esperanto Nederland,
Capelle aan den IJssel.

Eventueel retouradres:

Esperanto Nederland Ledenadministratie
Vaartweg 24G
8382 EB Frederiksoord

En tiu ĉi numero

4. De la estraro: terugblik en plannen
5. Bonvenon, novaj membroj
6. Titus Krijgsman wint prijs
7. Deziroj por 2021
8. Reagoj de legantoj
9. NGT oficiele erkend, PMEG
10. Ludoviko's droom
11. Esperanto-Numismatiko Asocio
12. Konvena regado
13. Revuo-interŝanĝo
14. Stichting Bonvenon wil verbind
16. Radio-elsendoj
17. Bib batas al si la kapon
18. Virtuala renkontiĝo de la 7a de nov.
20. Kelkaj vortoj de NGGE
21. Vortserĉenigmo
22. Sylvia Witteman lert Esperanto
24. Roterdamo 2020
25. Planti Esperanto-tulipojn
26. Meditoj de Federico Gobbo
27. Oferto el (mal)nova librokesto
28. Studieweekend november 2021

Amsterdama Rondo

“La Amsterdama Rondo” organizas kunvenojn de esperantistoj - ĉiun duan dimanĉon en la monato. Nun ni renkontiĝas virtuale. Ĉiuj estas bonvenaj.

Organizanto: laamsterdamarondo@gmail.com.
+31 614 240 870 (Peter) +31 23 5242 643 (Bert)
Vidu: <http://amsterdamo.nl>

Antaŭparolo

Een speciaal welkom aan de lezers die de afgelopen jaren een studieweekende hebben bezocht, maar geen lid zijn van Esperanto Nederland.

We bevinden ons opnieuw in een lockdown. Dit keer zijn de maatregelen nog iets strenger dan tijdens de eerste lockdown. Bedrijven hebben het moeilijk, medewerkers in de ziekenhuizen zijn op, bij veel mensen komen de muren op hen af en we zijn er nog niet. De nachten zijn in deze tijd van het jaar lang. Maar zoals we er zeker van mogen zijn dat het weer lichter wordt (en de tulpen van Ineke Emmelkamp vast en zeker boven zullen komen), zo kunnen we er ook zeker van zijn dat de COVID-19-pandemie eens weer voorbij zal zijn. Alleen weten we nu nog niet wanneer ze overwonnen zal zijn. Een klein lichtje aan het eind van de tunnel, in de vaccinaties, kunnen we nu al zien.

De oprichters van de stichting Bonvenon hebben voor een Esperanto naam gekozen in hun strijd tegen eenzaamheid, voor verbinding. En niet voor niets. In de naam van onze taal, de mens die hoopt, ligt dit al besloten en het maakt onderdeel uit van wie wij zijn. Alleen kunnen we dat zelf soms vergeten. Daarom is het goed dat Marulino het ons bekende verhaal ook opnieuw vertelt. Behalve Bonvenon gaf ook Sylvia Witteman aandacht aan het Esperanto. Zij deed dat op een leuke manier in haar column in Onze Taal en wij ondersteunen dat van harte.

We kunnen volop genieten van Esperanto, bijvoorbeeld wanneer we net als Sylvia Witteman de taal bezig zijn te leren (met bijvoorbeeld Duolingo) of wanneer we luisteren naar de radiozenders die de wereld rijk is of als we de Vortserĉ-enigmo maken. Samen met kleintjes kunnen we ook genieten door kinderboeken voor te lezen. In dit nummer brengen we twee boekjes onder de aandacht: een boekje over de giraffe Bib en een boekje over een kleine muis die de roofdieren in het bos, die er op uit zijn om haar op te eten, overwint. Hopelijk geniet u ook weer bij het lezen van dit nummer.

Ni deziras al vi ĝuplenan legadon.
Foppe-Klaas Hovinga
Ĉefredaktoro

Foto sur la kovrilo

Han Deibert kaj Stijn Wagenaar de la fondaĵo Bonvenon. Kune kun Kees Lustenhouter ili starigis tiun organizon por batali kontraŭ soleco en la urbo Zutphen. Laŭdire tiu urbo estas sociala urbo, sed estas ankoraŭ multaj solecaj homoj. Al la fondaĵo ili donis Esperantan nomon, ĉar tio donas al la fondaĵo ion kroman. Intervjuon, kiun ni havas kun Han Deibert, vi povas legi sur paĝo 14.

Terugblik op 2020 en plannen voor 2021

Karaj membroj kaj aliaj legantoj,

En tiu ĉi rubriko mi atentigas vin pri jarkunveno 2021, pri la virtualaj renkontiĝo kaj kurso, pri la marta studosemajnfino.

En deze Fenikso gaat bovendien als cadeautje aan deelnemers van voorafgaande studieweekenden. Waarom? Dat lees je hieronder.

Ankaŭ nun ne multe okazis en la estraro. Mankas la estraraj kunsidoj, mankas la kontaktoj inter ni. Mankas prezidanto ekde la unua de januaro 2021. La kasisto ankoraŭ ne fiksis daton por la jarkunveno en 2021. Ŝi preferas atendi ĝis estas pli sekura tempo por vojaĝi tra la lando al la kunvenejo. Kion fari nun?

La sepan de novembro okazis renkontiĝo pere de Zoom inter la membroj kaj kelkaj aliaj homoj. Rob Groeneveld verkis raporton, kiun vi povas legi en tiu ĉi numero de Fenikso.

En tiu ĉi jaro ne okazis studsemajnfinoj kaj eĉ la alternativan studeblon en Amsterdamo ni devis forstrecki. Feliĉe du docentoj pretis aranĝi posttagmezan kurson, sabaton la 21-an de novembro, pere de Zoom. Ĝi ĉefe celis kunligi la partoprenintojn de la studosemajnfinoj, sed feliĉe ankaŭ kelkaj novaj membroj kuraĝis ĉeesti. Yves Nevelsteen kaj Bert de Wit gvidis la du grupojn. La marta studsemajnfino en 2021 estas nuligita. Ne estas eble aranĝi sekuran renkontiĝon. Nur en novembro 2021 (19-21 nov) estos la venonta studosemajnfino. Bedaŭrinde, sed la sekureco estas plej grava.

Pro tiu virtuala studpostagmezo kaj aliaj kunvenoj Esperanto Nederland aranĝis propran Zoom-konton.

Bert de Wit estas la gastiganto de tiu konto. Ĉu vi deziras aranĝi Zoom-kunvenon? Demandu al Bert pri la detalaj de la konto.

Ik ga nu even verder in het Nederlands.

De afgelopen vijf jaar hebben Arjen-Sjoerd, Lilian en ik met veel plezier de studieweekenden georganiseerd. Twee keer per jaar kwamen we bij

elkaar. De laatste jaren in ons 'eigen' gebouw Krikkenhaar in Bornerbroek. In totaal zijn er zo'n 150 mensen geweest. Enkele mensen kwamen maar één keer of moesten zich van tevoren al afmelden, anderen werden trouwe bezoekers. Ze begonnen in de groep beginners en doen nu mee met de lesgroep op universitair niveau. Ook de groep docenten is nu een vaste groep. De samenwerking met Vlaamse deelnemers en docenten is prima!

De weekenden worden mogelijk gemaakt door Esperanto Nederland. Deelnemers betalen een redelijk klein bedrag. Docenten geven gratis les. Fijn dat er in de afgelopen jaren enkele deelnemers lid zijn geworden van Esperanto Nederland. Maar nog niet iedereen is lid. Er kan best een goede reden zijn om dit niet te worden, maar misschien heb je ook nog geen tijd gehad om je aan te melden. Deze Fenikso, de eerste in 2021, wordt nu – gratis – gestuurd aan alle deelnemers van de studieweekenden die in Nederland wonen en (nog) geen lid zijn van Esperanto Nederland. In 2020 zijn alle studiebijeenkomsten afgelast in verband met het corona-virus. Ook de studiemiddag in Amsterdam werd omgezet in een virtuele bijeenkomst. Er is dus geen mogelijkheid geweest om elkaar te treffen. In deze Fenikso kun je het nieuws van de vereniging lezen, zodat je toch verbonden voelt met de Esperanto-beweging in Nederland.

Ik hoop dat alle deelnemers aan studieweekenden opnieuw denken aan de weekenden! Vooral aan de Esperanto-kennis die jullie opgedaan hebben, maar ook aan de gezellige avonden met woordspelletjes, een geïmproviseerd concert, lekkere maaltijden van Lilian en wandelingen door de mooie omgeving van Krikkenhaar.

Helaas hebben we besloten de studiebijeenkomst, die gehouden zou worden in maart 2021, te annuleren. We denken dat we dan nog geen veilige bijeenkomst kunnen houden. We hebben gedacht aan kleinere groepjes. Maar hoe doe je dat dan in de eetzaal? En 's avonds gezellig een spelletje doen op 1,5 m afstand? Eén persoon in een slaapkamer?

We blijven hoop houden. De volgende bijeenkomst staat nu in november 2021 gepland. De data zijn van vrijdagmiddag 19 t/m zondagmiddag 21 november 2021. Dat zou toch door moeten kunnen gaan? We hopen het van harte. We gaan overleggen met onze docenten of we met enige regelmaat een virtuele bijeenkomst kunnen regelen.

Wil je ook graag Fenikso blijven lezen in 2021 en de activiteiten van Esperanto Nederland steunen? Word dan lid! Op de website van Esperanto Nederland vind je een aanmeldingsformulier. <https://esperanto-nederland.nl/ned/lid.php>

Mi esperas ke la jaro 2021 fariĝas jaro kun multaj kontaktoj inter la Esperantistoj en Nederlando. Mi esperas ke en la estraro estos kelkaj novaj membroj. Kiu fariĝos prezidanto? Kiu faros sekretariajn taskojn?

Mi deziras al vi ĉion bonan por la jaro 2021. Fartu bone.
Ineke Emmelkamp, sekretario

Membroj

Bonvenon!

Dum la lastaj semajnoj de 2020 aliĝis kvin novaj membroj al Esperanto Nederland.

Mi kore bonvenigas ilin.

Harry van Berkel kaj **Wanda Veltkamp** el Hillegom,
Annemieke Voorn el Baarn,
Ria van der Vegt-van den Outenaar el Haarlem
kaj sinjorino el Amstelveen aliĝis.

Mi scivolas kiamaniere ili lernas Esperanton kaj kial ili membriĝas al la asocio Esperanto Nederland.

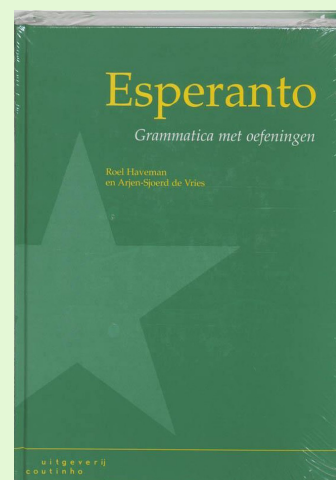
Eble venontfoje ni povos legi iliajn spertojn!

Novaj membroj povas **senpage** ricevi la gramatikan lernolibron verkitan de Roel Haveman kaj Arjen-Sjoerd de Vries. Nur sendokostojn ili pagas.

Mi esperas ke en 2021 ni havos la eblon konatiĝi kun vi! Nova jaro, novaj ŝancoj! Fartu bone.

Salutojn el la norda parto de Nederlando,

Ineke Emmelkamp, sekretario de Esperanto Nederland. – sekretario@esperanto-nederland.nl

Pri la libro:

Titolo: Esperanto Grammatica met Oefeningen

ISBN: 9789062831449

Prezo ĉe Bol.com: € 64,90

Prezo ĉe UEA: € 30,00

Problemoj kun presilo

Por la lasta numero de Fenikso vi devis atenti iomete pli longe ol kutime. Eble vi ankaŭ rimarkis, ke ĝi aspektis iomete malsama, kun blankaj randoj.

La presilo rompiĝis kaj ne estis tre simple ripari ĝin. La presisto, Ivo Vercammen, informis min pri siaj klopodoj povi presi Fenikso-n ĝustatempe. La rakonto estas iomete tro longa por meti la tuton ĉi tien, sed la baza kialo estas, ke li devis viziti plurfoje Utreĥton, el Antverpeno, por preni partojn, sed la testoj ĉiufoje malsukcesis kaj la presilo fiksiĝis post kelkaj faskoj de papero. Fenikso superis aliajn preskomisiojn.

Ni esperas, ke vi ricevu venontajn numerojn de Fenikso ĝustatempe en la ĝusta formato, kaj ke la presado ne estu tiel streĉa por la presisto.

Belartaj Konkursoj

Alvoko al partopreno en la 72-a okazigo de la Belartaj Konkursoj de UEA, en 2021.

La Belartaj Konkursoj de UEA naskiĝis en 1950. Ĉi-jare la skipo de Belartaj Konkursoj anoncas la enkondukon de nova branĉo, nomata Kantoteksto, kun la celo provizi E-kantistojn per bonaj kantotekstoj por iliaj repertuaroj. La rezultojn oni anoncos kadre de la 106-a Universala Kongreso de Esperanto en Belfasto (Nord-Irlando), se oni ĝin fine povos okazigi, ĉu iam, inter julio kaj septembro, kadre de virtuala BK-Festo samspeca kiel la ĉi-jara. La konkursaĵoj devas esti neniam antaŭe publikigitaj en ajna formo, krom en la branĉo Infanlibro de la Jaro. La branĉoj estas: Poezio, Prozo, Prozo - subbranĉo Mikronovelo, Teatraĵo, Teatraĵo - subbranĉo Monologo aŭ Skeĉo, Eseo, Infanlibro de la Jaro kaj Kantoteksto.

La absoluta limdato por ricevo de konkursaĵoj estas la 31-a de marto 2021.

Por pli da informo kaj aliĝmaniero vidu:

<https://uea.org/gk/915a1>

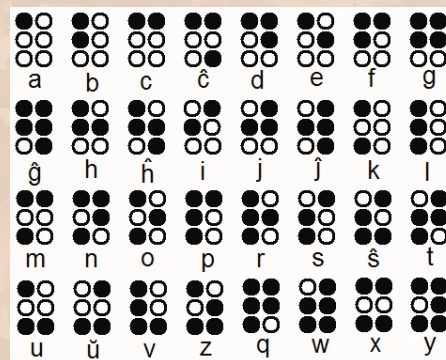
Schermuitleesprogramma Nvda bevat nu ook Esperanto

Jos Wichmann

Het computerschermuitlees-programma voor blinden Nvda (non visual desktop access) heeft onlangs naast vele andere brailletabellen het esperanto-braille aan haar tabellen toegevoegd.

Het is dus voortaan voor blinden goed mogelijk teksten in het Esperanto op de computer te lezen.

Antaŭe nur eblis legi tekstojn en Esperanto en mia komputilo se oni uzis la ho-on aŭ la ikson. Ĉapelitajn literojn mia brajla legilo ne povis montri. Krome mi povas paroligi mian komputilon en Esperanto.

Titus Krijgsman wint prijs voor beste animatie

Titus Krijgsman, lid van Esperanto Nederland, is winnaar geworden van de eerste Zaanse Makersprijs van het Fluxus Animation Film Festival (FAFF). Hij kreeg deze prijs voor zijn animatie 'The beauty of math in nature'

In deze korte animatie toont Titus hoe wiskundige vormen en getallen zoals logaritmische spiralen en de Fibonacci getallenreeks - 0, 1 en vervolgens elke volgende som van de twee voorgaande getallen - terug te zien zijn in onder andere schelpen, honden en regenwormen.

Link naar het animatie filmpje:

<https://www.youtube.com/watch?v=RMVTwB83TVM>

Deziroj por 2021

Mi volas deziri:

Al la tuta mondo mi deziras jaron sen teruraj malsanoj.
Mi ankaŭ deziras, ke ni denove povu ami niajn amatajn sen distanco,
ke ni interrilatos unu kun la aliaj kiel kutime.
Mi deziras, ke ni bone resaniĝu de la virusmizero.
Ni ne forgesos ĉiujn, kiuj forpasis kaj tre suferis pro la terura malsano.
Fortecon, lumon kaj pacon por ĉiuj homoj.

*Kun amikaj salutoj,
Francina Reibestein -v.d. Does*

Por la jaro 2021 mi deziras al ĉiuj ke eblos denove viziti kaj akcepti geamikojn, geparencojn, vojaĝi, partopreni, senhezite brakumi, kisi. Kaj plej grave: ke ni metu grandajn paŝojn survoje al monda paco kaj al pli bona protekto de la medio.

Por mi kaj la kara edzo mi deziras ke ni povu viziti la familion de nia pli aĝa filo en Cluj Napoca, Rumanio kaj nian pli junan filon en Nederlando kiu estas resaniĝanta post korinfarkto en septembro. Li longe devos esti tre singarda!

La foto: la pli juna filo kiu en sia libera tempo estas fajrodancanto.
Anneke Schouten-Buijs

Mi esperas ke la jaro 2021 fariĝas jaro kun multaj kontaktoj inter la Esperantistoj en Nederlando. Mi esperas ke en la estraro estos kelkaj novaj membroj. Kiu fariĝos prezidanto? Kiu faros sekretariajn taskojn? Mi deziras al vi ĉion bonan por la jaro 2021.
De la Estraro (eltranĉita)

Ni deziras al vi ĉiuj prosperan 2021, inter vi multe da amo kaj fido kaj ankaŭ saĝon kaj komprenon por distingi la veron de la konspiraj teorioj. Ĉu ni, kiel asocio, povas iomete plifortigi la ligan inter homoj de diversaj nacioj kaj popoloj?
De la redakcio

Strangulo en propra lando / Gebruik je moerstaal en Esperanto

Van: *Kees Ruig uit Malden*

De artikelen van Bert de Wit en van Sujet Chams (Grazia) zijn mij uit het hart gegrepen. Mag ik hier kort op reageren?

Onderzoek heeft aan het licht gebracht dat het niveau van de Technische Universiteit Twente al aanzienlijk gezakt is omdat 1. De docenten het Engels niet voldoende machtig zijn en 2. gebleken is dat leerstof in een andere taal dan de moerstaal bij de studenten minder goed beklijft. Derhalve lijkt het mij gerechtvaardigd voortaan te spreken van de Ambachtsschool Twente (wat ik zelf al consequent doe).

En wat betreft het Engels in de horeca en detailhandel. Als mij dat overkomt zeg ik altijd: "In dit land spreekt men Nederlands, dus wens ik in deze taal te woord gestaan te worden", en loop vervolgens weg. Door de enorme aantallen toeristen in de grote steden, kon men zich permitteren zich hier niets van aan te trekken. Maar nu kan het "Firuso" in ons voordeel uitpakken: Er zijn vrijwel geen buitenlandse toeristen meer. Dus als wij deze Angelsaksische bedrijven met z'n allen mijden (nu of zodra ze weer open mogen), zijn dat degenen die het eerst omvallen.

Amsterdam tra la jarcentoj

Fotoj serĉataj

En la retejo de Esperanto Nederland troviĝas PDF-dokumento "Harlemo tra la jarcentoj" kaj ankaŭ turismaj dokumentoj pri aliaj nederlandaj urboj kiel Groningeno kaj Alkmaro.

En la pasintaj jaroj mi tradukis la libreton de Maarten Hell „Malgranda historio pri Amsterdamo por stultuloj“. La aŭtoro permesas ke ni publikigu ĝin en Esperanto. Kompreneble ne ĉio estas tradukita, nur la ĉefaj aferoj. Por publikigo en la retejo de Esperanto Nederland mi ŝatus ankoraŭ aldoni fotojn pri Amsterdamaj aferoj. La plej bela sezono por fari

Nia membro-eldono fariĝas tre interesa

De Ans Bakker-ten Hagen el Amsterdamo

Karaj redaktoroj,
Unue (denove) mi esprimu mian dankon pro la lastaperinta Fenikso. Ĝia enhavo estas tre varia. Vi sukcesas stimuli legantojn kontribui. Tiel vi ricevas tre diverspecajn artikolojn. Nia membro-eldono fariĝas tre interesa, pro tiu alvoko kaj pro via redaktado, enpaĝigo.

De la redakcio

Kara Ans, dankon pro la komplimentoj. La komplimentoj ankaŭ estas por niaj membroj. Kiam Fenikso estas ĉe la presejo kaj la leterkesto estas malplena, tiam mi scivolas: pri kio ni nun skribus? Sed poste la retmesaĝoj enverŝigas, kaj estas ĝojo meti ilin en Fenikson.

#Zamenhofmed / Presentado pri Esperanto en Zutphen

De Frans Cobben el Halsteren

Ĝoje ricevis mi la koloran FENIKSON de novembro-decembro 2020 25-a jarkolekto n-ro 6 kaj mi afable laŭdu la mediton pri nia kar-memora Majstro en paĝo 25. Ame legis mi paĝon 18 pri la prezentado de nia internacia help-lingvo en la urbo Zutphen.

fotojn estas kompreneble la printempo. Sed, eble iuj el vi havas belajn fotojn kiujn li/ŝi pretas disponigi por ornamo la tekston. Kaj eble estas inter vi homoj kiuj havas belan grafikaĵon pri iu konata amsterdama loko. Eble ĝi estas uzebla por ornamo la PDF-on. La aŭtoro devas konsenti uzi la grafikaĵon tiucele. Do, ne hezitu sendi al mi fotojn aŭ belan grafikaĵon. Mi povas sendi al vi liston de objektoj, de kiuj mi serĉas fotojn.

Sendu al: Bert de Wit – ajf.dewit@ziggo.nl

Nederlandse Gebarentaal officieel erkend

Een historisch moment: na een jarenlange strijd vanuit de dovensamenleving, heeft de Eerste Kamer op 13 oktober 2020 het wetsvoorstel voor erkenning van de Nederlandse Gebarentaal aangenomen.

Gebarentalen (er zijn veel verschillende soorten gebarentalen) zijn natuurlijke talen. Dat wil zeggen dat ze zijn ontstaan uit de behoefte van mensen om met elkaar te communiceren. Die behoefte kwam in dit geval van mensen die niet of niet goed konden horen. Omdat gesproken taal voor hen niet te gebruiken was, ontstond er een taal die je kon zien: met handen, mimiek, lichaamshouding en bewegingen.

De Nederlandse Gebarentaal (NGT) waarover het wetsvoorstel gaat, is een volwaardige taal. Het is een taal met een eigen grammatica, zinsopbouw en woordenschat. Met gebarentaal kunnen mensen die de taal kennen, over alles met elkaar praten. Voor ongeveer 30.000 doven in Nederland is de Nederlandse Gebarentaal de eerste taal, ook wel de moedertaal genoemd.

Hoewel er aanvankelijk wel les werd gegeven in gebarentaal op de dovenscholen – de enige plek waar dove kinderen naar toe konden – veranderde

dat in 1880. Vanaf toen kregen doven les in gewoon Nederlands en mochten ze ook onderling geen gebaren meer met elkaar gebruiken. Dat deden ze natuurlijk wel, buiten schooltijd en altijd een beetje stiekem.

Op 22 september 2020 wordt een wetsvoorstel voor officiële erkenning van de Nederlandse Gebarentaal unaniem aangenomen door de Tweede Kamer. Op 13 oktober 2020 stemde ook de Eerste Kamer voor. Een bijzonder moment voor de ruim 200.000 mensen in Nederland die gebarentaal gebruiken. Zij hebben meer mogelijkheden om deel te nemen aan het openbare leven. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de plicht om het gebruik van de NGT te bevorderen. Voor veel doven betekent de erkenning van de gebarentaal ook een erkenning van hun cultuur en identiteit.

Bron: <https://www.doof.nl>

PMEG

En la lasta Fenikso de 2020 vi povis legi artikolon pri la nova 'Plena Manlibro de Esperanto Gramatiko', mallongigita PMEG.

Grava libro, principe por tiuj kiuj instruas la lingvon. Esperanto Nederland aĉetis 15 ekzemplerojn kaj donacis ĝin al ĉiuj kiuj dum la lastaj jaroj instruis en la studosemajnfinoj.

Kelkaj homoj ofte instruis, aliaj nur unu fojon, kaj foje okazis ke iu malsaniĝis kaj unu el la partoprenintoj pretis anstataŭigi lin! Unu el niaj membroj prizorgas interretan kurson kaj ankaŭ li ŝatas gustumi tiun ĉi dikan pomegon!

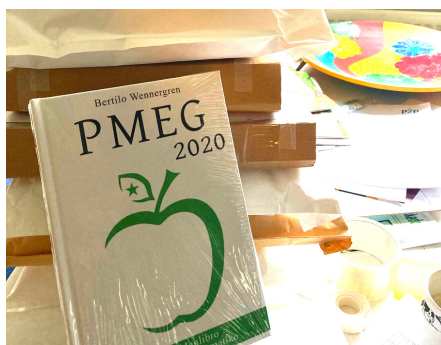
Federico Gobbo prizorgas ke tiu libro estos en la

biblioteko de la Universitato de Amsterdamo. Dankon al ĉiuj!

Fine de novembro alvenis en la Arubastraat en Groningen du grandaj skatoloj kun la libroj, rekte el Slovakio. Mi preparis la adresetikedojn, enpakis la librojn, skribis kaj printis dankleterojn. Fine mi transportis ilin ĉiuj per mia biciklo al la poŝtcentro. Intertempe ĉiuj libroj atingis la ĝustan lokon en Nederlando kaj Belgio.

Ĉu vi mem deziras aĉeti tiun libron? Mendu ĝin ĉe: <https://pmeg.ikso.net>

Ineke Emmelkamp, sekretario

Zien vertellen doet vertellen

Toen in het voorjaar van 2020 ook 'Brussel' geacht werd thuis te werken, bedacht de speechwriter van de voorzitter van de Europese Commissie een manier om de leden van de onderzoeksgroep EPRS (European Parliament Research Service) dagelijks te bemoedigen en inspireren met verhalen, anekdotes en citaten uit kort en lang vervlogen tijden.

Via een vriend van mij mocht ik daarvan regelmatig meegenieten, en zo las ik op 23 april het verhaal over hoe ene Paul, een Belgische student, zich in 1931 geroepen voelde om een vlag voor Europa te ontwerpen. 24 jaar en vele voorstellen later koos een officiële commissie ten slotte unaniem voor een cirkel van twaalf gouden sterren tegen een hemelsblauwe achtergrond. Het zal de lezers van Fenikso niet verbazen dat ik tijdens het lezen van dit verhaal meteen dacht aan onze groene vijfpunter en de prachtige ontstaansgeschiedenis van Esperanto. Ik kon het niet laten mijn vriend in Brussel hiervan deelgenoot te maken. Van het een kwam het ander, en zo werden de leden van de EPRS op 27 mei ter afsluiting van de lockdown getraakteerd op "Ludoviko's Dream: From Homework to Wonder of the World".

Mijn Nederlandse vertaling van die bijdrage kan je hieronder lezen.

Ludoviko's droom: van huiswerkopdracht tot wereldwonder

Waarom in vredesnaam zou een middelbare scholier in Bialystok aan het einde van de negentiende eeuw tijd en moeite steken in het ontwerpen van een taal? Het bijzondere verhaal over de geboorte van Esperanto zal tot de verbeelding spreken van iedereen die ooit eens is schoolgegaan bij een inspirerende leraar.

Bialystok is tegenwoordig Pools, maar maakte in de negentiende eeuw als Litouwse stad deel uit van het Russische Rijk. Het was een multicultureel knooppunt en er werden dan ook veel verschillende talen gesproken. Geweld en opstootjes waren aan de orde van de dag; niet zelden liepen ruzies uit op bloedige knokpartijen in de straten en op de pleinen. Op een dag daagde een leraar van Ludoviko Zamenhof zijn leerlingen uit om een oplossing te bedenken voor het aanhoudende geweld. Dat was aanleiding voor de jongen om een eerste opzet van Esperanto uit te denken en vorm te geven, een unieke en universele taal, niet aan één natie gebonden, zonder belast verleden van oorlog en onderdrukking, een taal die eenvoudig te leren moest zijn, een taal zonder moedertaalsprekers waarmee iedereen op gelijke voet kon communiceren, een extra taal, bedoeld voor gebruik tijdens internationale bijeenkomsten: Esperanto, een 'brugtaal' die kon bijdragen aan meer begrip en respect voor anderen en een vreedzame samenleving met mensen uit alle culturen.

In 1887, zo'n tien jaar later na die huiswerkopdracht, publiceerde Zamenhof het eerste officiële leerboekje, een Russische brochure, getiteld: *Международный язык. Предисловие и полный учебникъ* (Internationale Taal: Voorwoord en volledig leerboek / Unua Libro). Hij was inmiddels werkzaam als oogarts, en publiceerde onder het pseudoniem 'Doktoro Esperanto'. Het boekje bevatte slechts 40 pagina's waarvan er 28 bestonden uit een inleiding en enkele vertalingen van korte bekende teksten. De resterende pagina's waren gewijd aan het Esperanto-alfabet en de zestien grammaticale basisregels. Een apart vel met 947 woordstammen fungeerde als woordenboekje.

Zamenhof beseftte dat vrijwel niemand bereid zou zijn een nieuwe taal te leren zonder een taalgemeenschap. Daarvoor had hij echter een slimme oplossing bedacht: een universele intentieverklaring. In elke uitgave van dat Eerste Boek zaten acht antwoordstrookjes met daarop de volgende tekst: "Ik, ondergetekende, beloof de internationale taal te leren die door dr. Esperanto is voorgesteld, als is aangetoond dat tien miljoen mensen in het openbaar dezelfde belofte doen."

Ondanks Zamenhofs uitzonderlijke toewijding, zijn niet aflatende geduld en ijverige papierwerk heeft de Esperantogemeenschap dat aantal van tien miljoen nimmer gehaald. Sinds het ontstaan van Esperanto is nooit echt duidelijk geworden hoeveel

sprekers de taal heeft geteld; de cijfers hebben altijd sterk uiteengelopen – ne sama la vento blovas konstante. Sommigen spreken van honderdduizenden terwijl anderen het woord ‘miljoenen’ in de mond durven nemen. We zullen er hoogstwaarschijnlijk nooit achter komen. Maar één ding lijdt geen twijfel: vanaf het moment dat Zamenhof zijn idealen in daden had omgezet is er geen dag – of nacht – voorbijgegaan waarop er geen Esperanto is gesproken of geschreven. Ludoviko’s droom kwam zomaar ergens in een stadje in Europa aan het licht, en de vervulling ervan verspreidde zich gaandeweg over de gehele wereld.

Marulino

Voor dit artikel is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Marc van Oostendorp, *Een wereldtaal. De geschiedenis van het Esperanto*, Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Genneep, 2004.
- Jan Bemelmans, *Esperanto. Een informatiepakket voor een werkstuk of spreekbeurt*, Nijmegen: Centrum voor Mondiaal Onderwijs, 2011.
- Wikipedia
- Lazaro Ludoviko Zamenhof, *Proverbaro Esperanta*, Beletraj Kajeroj, Imprenta Gutenberg, J. Régulo Eldonisto La Laguna, 1974 (1910), 2630 proverboj.

Esperanto-Numismatiko Asocio

Estimata samidean(in)o,

Pro la ĝis tiam kompleta manko de tia projekto, en 2013 estis fondita la probable ununura fakgrupo en la historio de Esperanto “Esperanto-Numismatika Asocio” (ENA) kun la revuo “Esperanta Numismatiko”.

La instiga kialo estis la konstato, ke en Esperantujo la propra trezoro je moneroj kaj medaloj estas apenaŭ konata, eĉ ne en la vasta rondo de kolektantoj. Kaj tiuj, kiuj scias, ke vere ekzistas tiaj belaĵoj, supozas, ke ili estas kvante kaj kvalite tute malgravaj. Tial, unu el la ĉefaj celoj de la nova fakgrupo estas montri al la esperantistoj kaj al la cetera mondo, ke esperantaj numismatikaĵoj estas kolektindaj kaj nepre pristudendaj artefaktoj. Kroma celo estas plejeble baldaŭ kompili kaj eldoni katalogon kaj enciklopedian terminaron.

La membro-kvanto de ENA kreskis dum iom pli ol ses jaroj ĝis 143 individuaj membroj kaj 22 esperantaj (kaj eĉ neesperantaj!) organizaĵoj,

bibliotekoj, muzeoj kaj universitatoj, dise en la mondo.

Agrable kaj demokrate estas sendube, ke la asocio ne havas estraron, do ankaŭ ne kasiston!

Tial oni rajtas SENPAGE aliĝi (sufiĉas respondi: “Mi

konsentas aliĝi”). Krome la **NUR PERRETA** revuo estas ankaŭ tute **SENKOSTA!** Kaj tio neniam ŝanĝiĝos!

Post aliĝo, ni klarigos kiel vi povas (ne devas!) elŝuti la jam aperintajn numerojn. SENPETE sekve vi ricevos ĉiujn novajn aperontajn numerojn. (4 n-rojn jare).

Vi krome rajtas unue peti provnumeron!

Kun numismataj kaj samideanaj salutoj,
Bert Boon, Iniciatoro de ENA, ĉefredaktoro de “Esperanta Numismatiko”
bert.boon@skynet.be

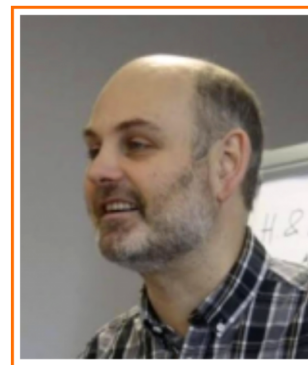

Yves Nivelsteen eniras la Panteonon

Yves Nivelsteen estas unu de la gajnintoj de Edukado.net. Okaze de la 19-a datreveno de Edukado.net ĝi diskonigis la nomojn kaj vivresumojn de la ok kolegoj, kiujn Edukado.net ĉi-jare, laŭ la tradicio, enirigas en sian Panteonon.

Edukado.net elektis la gajnintojn pro diversaj kialoj, valorigante foje multjardekan agadon, foje eksterordinarajn atingaĵojn, faritajn lastatempe por sia komunumo. Yves Nivelsteen estas eldonisto, enpaĝigisto, komputilisto, tradukisto kaj volontulo ĉe Flandra Esperanto-Ligo kaj Esperanto Valonio. Ekde 2018, li estas ankaŭ unu el la instruistoj dum la Stud-semajnfino en Nederlando. Ĉi-jare li provlegis la Manlibron pri Instruado de Esperanto.

Vivresumo de Yves Nivelsteen: <https://edukado.net/biblioteko/panteono?iid=285>

Unuiĝintaj Nacioj 75 jaro

„Konvena regado“

Deklaro de la Bahaa Internacia Komunumo okaze de la 75-jariĝo de Unuiĝintaj Nacioj

Necesas la kunlaboron inter la nacioj profunde remuldi kaj signife intensigi, se dum la venontaj jaroj la tutmondaj defioj estu sukcese solvataj. Tio estas la kerno de deklaro, kiun fine de Septembro 2020 la Bahaa Internacia Komunumo (BIK) publikigis okaze de la 75-jariĝo de Unuiĝintaj Nacioj.

“La postuloj de la nuna momento puŝas la ekzistantajn strukturojn ekster siajn kapablojn efike provizi internaciajn traktadojn kaj sistemojn por solvi konfliktojn”, diras la deklaro kun la titolo “Konvena regado. La homaro survoje al justa tutmonda sistemo” (“A Governance Befitting: Humanity and the Path Toward a Just Global Order”). “Tial ni troviĝas sojle de decida tasko: celtrafe organizi niajn aferojn en la plena konscio ke ni estas unu popolo en unu komuna hejmlando.”

Tiu deklaro daŭrigas kontribuojn de BIK al la 50- kaj al 60-jariĝoj de Unuiĝintaj Nacioj. La Bahaa Internacia Komunumo kunlaboris jam kun la Ligo de Nacioj kaj multe pli intense tion faras kun Unuiĝintaj Nacioj. Ĝi nun havas oficejojn en Novjorko, Ĝenevo, Bruselo, Adis-Abebo kaj Ĝakarto.

“Pli kaj pli da homoj hodiaŭ rekonas, ke necesas refasoni la tutmondan sistemon por ke ĝi pli bone respondu al la aspiroj kaj kapabloj de ĉiuj popoloj de la mondo”, diras s-ino Bani DUGAL, ĉefa reprezentanto de la UN-oficejoj de BIK. Kaj ŝi aldonis: “Kio iam estis konsiderata idealisma vizio de internacia kunlaboro, tio nun, je la evidentaĵoj kaj

seriozaj defioj, kiujn frontas la homaro, fariĝis pragmata neceso.”

La deklaro krome elstarigas, ke estas impresa atingo ke spite ĉiajn defiojn Unuiĝintaj Nacioj ekzistas jam trioble pli longe ol la Ligo de Nacioj. Ĝi priskribas la necesajn elementojn por certigi daŭran kaj universalan pacon kaj vidas en la nuna 75-jariĝo de Unuiĝintaj Nacioj konvenan okazon por antaŭrigardi al la venontaj 25 jaroj ĝis ĝia 100-jariĝo. Dum tiu kvaronjarcento la internacia komunumo interkonsentu pri kiel pli bone organizi sin por servi la mondon pli bone kaj efike. Inter alie estas konkrete proponita la starigo de monda konsilio pri estontaj aferoj.

Por elŭti la 4-paĝan tekston de la deklaro “Konvena regado. La homaro survoje al justa tutmonda sistemo” kiel PDF-n iru al <https://bel.bahai.de/literaturo> respektive al https://bel.bahai.de/wp-content/uploads/2020/10/20200900-BIC-Konvena-regado_A-Governance-Befitting_UN75-Eo.pdf

La anglalingva originalo troviĝas je: <https://www.bic.org/statements/governance-befitting-humanity-and-path-toward-just-global-order>

Por pliaj informoj pri Bahaismo kaj UN iru al: <https://www.bic.org>
Por pliaj informoj pri Bahaismo en Esperanto iru al: <https://bel.bahai.de>

Kaj internacia bahaa informretejo troviĝas je: <https://www.bahai.org>

Revuo-interŝanĝo de Alfonso Pijnacker

Alfonso Pijnacker legas ricevitaĵajn Esperantajn gazetojn el la tuta mondo. Pri la plej legendaj artikoloj li skribas en Fenikso kaj se iu interesiĝas pri iu artikolo li sendos la skanitan artikolon. Bedaŭrinde ĉifoje li ne ricevis gazetojn. Se vi havas abonon al revuo, bonvolu kontakti Alfonso por ke li povu legi la revuon. Lia retpoŝtadreso: a.pijnacker@simpc.nl.

Unue, bonvolu pardoni min. Lastfoje, al la eldono de Fenikso-numero 6-2020 mi ne sukcesis kontribui ĉar mankis al mi revuoj kiujn mi povis legi. Ĉu PostNL ne bone funkcias aŭ ĉu la eldonantoj ne plu volas senpage liveri al mi? Mi ne scias. Jes, ja, mi jam antaŭe parolis pri tio, sendube pli kaj pli la novaĵoj aperas rete kaj mi ne ŝatas legi rete. Retaj mallongaj sciigoj kaj mesaĝoj estas bonvenaj, longajn artikolojn mi flankenlasas. Kelkfoje mi pretas elprinti ion interesan, sed sen fotoj kaj koloroj.

Nu, tiu ĉi-foje mi havas jenajn revuojn, kiujn mi povus sendi al vi.

ESPERANTO, numeroj 1349 (septembro 2020), 1350 (oktobro), 1351 (novembro 2020).

En **numero 1349** artikolo pri nia Internacia Jurista Esperanto-Asocio (IJEa), kiu ĵus pretigis taŭgan TTT-paĝon, www.esperantojuro.org. Montriĝas ke jam longe funkcias jura revuo Jura Tribuno Internacia. Do, juristoj kaj interesiĝantoj pri juro, certe en kadro de Eŭropa kunlaborado, ne hezitu informiĝi.

En **numero 1350** gravas la konatiĝo kun Bertilo Wennergren, kiu ricevis la Anton Grabowski-premion pro la Plena Manlibro de Esperanta Gramatiko 2020. Mi tuj antaŭmendis kaj jam posedas tiun ĉi 748-paĝan gvidilon en kiu mi povas agrable spuri dum horoj. Sur paĝo 13 mi legas ke Rob Moerbeek kontribuis al ĝi.

En **numero 1351** (novembro 2020) mi legas pri Kampanjo de UEA por Tutmonda Arbo-plantado. Ne miskomprenu min, mi nenion havas kontraŭ arbo-plantado, eĉ volas stimuli tion, sed ŝajnas al mi ke UEA iom detaskiĝas. Ankaŭ en la numero troviĝas helppeto de LIBE (Ligo Internacia de Blindaj Esperantistoj) por okazigi virtualan babilejon okaze de la naskiĝtago de Zamenhof. Mi scivolemas pri la rezulto de tia evento.

LA REVUO ORIENTA, numeroj 6 (junio 2020), 7 (julio 2020), 8-9 (aŭgusto-septembro 2020).

En numero 6 kadre de la nuntempa pandemio troviĝas poemo "Rezistas Mi", el kiu mi donas la unuan kaj lastan strofojn.

Kiam restos mi enhejmigita kaj la sof' magnete tiroj min kiam frostos viv' en kvaranteno kaj minacos damna la Kovim

Rezistos mi ĉi tiun enhejmiĝon kaj ni nin sentos kore tre proksimaj per la ret' kaj kiel la simbolo pri espero nia
Aplaŭdos ni, aplaŭdos ni.

En **numero 7** estas kiel ĉiam rubriko "Esperanto kaj Mi" en kiu eksterlando gasto rakontas. Ĉi-foje Luigia Oberrauch-Madella el Italio. Interalie ŝi iom parolas pri sia familia nomo kiu fakte estas germana. Ŝi naskiĝis en provinco kie oni pli-malpli parolas la germanan. Ŝia patro volis nomi ŝin Luiza sed la oficisto malkonsentis ĉar tiu nomo ne estis sufiĉe Itala. Pro tio ŝi nomiĝas Luigia.

En **numero 8-9** artikoleto pri plurfunkcia bastono por vidhandikapitoj. Por eviti elspezojn por sekureco en trajnoj kaj stacidomoj la firmao Kyocera Corporation elpensis tian bastonon utiligante sian radiotelegrafian teknologion. La bastono legas elektronike funkciajn etiketojn en trajnoj kaj sur kajoj kaj informas pri danĝeroj.

ISRAELA ESPERANTISTO, n-ro 169 (printempo 2020).

En la numero artikoletoj pri diversaj personoj, interalie Golda Meir (1898-1978) sed tiris mian atenton la artikolo pri rusa verkistino Dina Rubina, kiu nun loĝas en Israelo. Mikaelo Bronŝtejn tradukis en Esperanton unu el ŝiaj verkoj, la romanon "La blanka kolombino de Kordovo".

SENNACIULO, n-ro 9-10 (septembro-oktobro 2020).

La slogano (r) estas: "Sat-anoj kutimiĝu al eksternaciaj sent-, pens- kaj agadkapablo!" La revuo ĉiam odoras al agademo, por kaj kontraŭ. Ekde Black Lives Matter en Usono al Lukaŝenko en Belorusio, persekutado en Irano kaj Hokkaida Societo por la Laborista Sindikato Kannama en Japanio. La pandemio rolas kaj "milito" kontraŭ ĝi necesas.

De Zutphense stichting Bonvenon wil verbinden

Door: Foppe-Klaas Hovinga

Bonvenon is een stichting die net is opgericht in Zutphen. Een van onze leden, Pieter Engwirda, had in een plaatselijk blad van Zutphen een artikel over deze stichting gelezen en we waren geïnteresseerd waarom zij voor een Esperanto naam had gekozen. We planden een gesprek met Han Deibert. Hij werkt voor Bonvenon en is een van de oprichters van de stichting.

De stichting Bonvenon is ontstaan bij de thematafel Eenzaamheid van de gemeente Zutphen. De gemeente wilde geld ter beschikking stellen aan projecten die zich bezig hielden met het tegengaan van eenzaamheid, maar er kwamen minder aanvragen voor financiële ondersteuning binnen dan waar de gemeente op had gehoopt. Zutphen heeft als naam een sociale stad te zijn, maar in de praktijk blijken er nog veel mensen eenzaam te zijn. De mensen aan de thematafel Eenzaamheid

hadden daarom als taak gekregen om te bepalen waar- aan de gemeente subsidies zou kunnen geven of op een andere manier financieel zou kunnen helpen bij het tegengaan van eenzaamheid.

Binnen Zutphen zijn er diverse organisaties actief. Sommige organisaties hebben het tegengaan van eenzaamheid als hoofddoel, bij andere vormt het een nevendoeel of is het een bijeffect. Zo zal een belkring, die ontstaan is doordat mensen zich onveilig voelden en waarin bewoners elkaar op regelmatige basis bellen, ook eenzaamheid tegengaan. De bewoners weten de organisaties vaak niet te vinden. Vaak gaan de organisaties uit van dat wat ze te bieden hebben en nemen ze minder de behoeftes van de bewoners als uitgangspunt. De hulpverlening is vaak versnipperd, veel acties overlappen elkaar en soms zijn organisaties uit het oog verloren waarvoor ze zijn opgericht.

Han Deibert, Stijn Wagenaar en Kees Lustenhouwer van de stichting Bonvenon

Han: “Maar als je het samen doet, sta je sterker.” Hij zette daarom samen met twee anderen van de thematafel, Stijn Wagenaar en Kees Lustenhouwer, de stichting Bonvenon op. Met deze stichting willen ze bewoners met bestaande organisaties in verbinding brengen.

De stichting zal drie tot vier keer per jaar in een van de buurtcentra van Zutphen een bijeenkomst organiseren, als een soort van marktplaats, om bewoners en organisaties met elkaar te koppelen. Daarnaast zal ze jaarlijks een manifestatie organisatie in samenwerking met de buurtcentra. Helaas konden deze activiteiten door de Corona nog geen doorgang vinden.

Corona heeft veel impact gehad dit jaar. Ze droeg er toe bij dat mensen contacten moeten missen. Een ander effect van de Corona is dat er opeens

minder gevlogen werd en daardoor de lucht opeens schoner was. Juist door de Corona werd daarmee de normale milieubelasting zichtbaar en wordt het milieuprobleem actueler. Eenzaamheid heeft daarom ook te maken met het missen van de aansluiting binnen de maatschappij en met de vraag: "Hoe ben ik bezig in de maatschappij?" Eenzaamheid is een negatief begrip. Daarom gebruikt Han liever het positieve woord Verbinding. Bonvenon wil verbinding leggen tussen mensen en organisaties en mensen weer verbinden met hun omgeving. Daarmee is het doel van Bonvenon breder geworden dan alleen het tegengaan van eenzaamheid.

Toen er een naam voor de stichting bedacht moest worden, maakten ze alle drie lijstjes met mogelijke namen. Daarbij zocht Han ook op Internet naar passende Esperanto woorden. Zo vond hij het woord Bonvenon, "Welkom!".

Dat dit een woord uit het Esperanto is, geeft de naam een extra dimensie. Voor Han staat de taal Esperanto er voor dat mensen elkaar kunnen verstaan. Esperanto sluit niemand uit. De taal Esperanto is daarmee een taal die verbinding tussen mensen legt. Ondanks hun afkomst kunnen mensen met elkaar contact hebben. Toen Han het woord Bonvenon als naam voor de stichting voorstelde en hij de diepere betekenis van zijn

Voorafgaand aan het interview vertellen Pieter en ik aan Han over het Esperanto. Han vraagt of het inderdaad veel gemakkelijker te leren is dan bijvoorbeeld Engels. Wij leggen uit dat het Esperanto inderdaad gemakkelijker te leren is, onder meer omdat er geen uitzonderingen zijn en de woorden worden opgebouwd uit woordstammen en voor- en achtervoegsels. Pieter zal voor Bonvenon een stukje schrijven over het Esperanto, zodat de stichting dat kan opnemen in haar informatiemateriaal.

keuze vertelde, konden de anderen zich direct in deze keuze vinden. Zij wisten wat Esperanto was, hoewel mogelijk niet precies.

Han spreekt het Esperanto niet. Hij kende de taal wel doordat zijn vader geïnteresseerd was in talen en zich ook in het Esperanto verdiepte. Of die het Esperanto kon lezen of sprak, dat weet Han niet. Thuis lag in de jaren zestig het talenblad Lectura op tafel. Daarin stonden verhalen in meerdere talen, Engels, Frans, en in Han zijn herinnering ook in het Esperanto.

Aan het eind van het interview wil Han de lezers van Fenikso nog meegeven dat hij hoopt dat zij er bewust van blijven dat Esperanto meer is dan alleen een taal. Het is een taal die verbindt.

Kurta poemo pri pito kaj turpo

*serĉu veron en stranga revo,
ŝatu grandon en griza pito,
konu bonon en fia ĉifono,
aprezu puron en ruba turpo,
esploru pion en olda mito*

Frans Cobben, Nederlando, oktobro 2020

The following program is in Esperanto

"la sekva programo estas en Esperanto. [...] Nun estas la unua posttagmeze. Lundo, la dek sesa de novembro 2020. Vi aŭskultas elsendon en Esperanto preparitan kaj prezentitan de Matt kaj Franciska. Aŭstralio estas enkalkulata en la riĉaj landoj. Sed tio tute ne signifas ke ĉiuj aŭstralianoj estaj riĉaj. Fakte jam en 2018 unu infano el kvin iris al la lernejo sen matenmanĝo. Tri milionoj kaj duono el la loĝantaro de dudek kvin milionoj vivas en malriĉeco."

Tiel komenciĝis unu el la elsendoj de **Radio 3zzz**, radiostacio kiu en Melbourn estas aŭskultebla per kutima fm-radio. Ili elsendas en multaj lingvoj, do ankaŭ en Esperanto. Ne-aŭstralianoj povas aŭskulti tiun radiostacion per intereto kaj per iFono aŭ certe ankaŭ per aliaj samspecaj telefonoj. Antaŭe, kiam la kronviruso ankoraŭ ne troviĝis sur la tero, la skipo de la Esperanto-programo konsistis el pli da personoj, kiuj en la studio prezentis la programon. Sed nun Franciska kaj Matt kune devas plenumi tiun taskon. Ili devas fari tion hejme, kaj tio bedaŭrinde, sed kompreneble, malbonigas la sonkvaliton de la elsendoj. Sed plej gravas la enhavo de la elsendoj. Oni ekz. foje aŭdigis intervjuon pri la historio de la periodaĵo *Monato* kaj oni voĉlegis artikolojn el diversaj paperaj kaj retaj revuoj, ekz. *Turka Stelo* kaj *Esperanta Ligilo*. Se vi ŝatas muzikon, vi estas ĉe radio 3zzz ĉe konvena

stacio, ĉar aŭdiĝas diversaj esperantlingvaj muzikaĵoj de ekz. *Persone*. Foje Matt aŭdigis kanton de la nederlanda ĥoro *Akordo* dirante: "kiam mi aŭdis ĉi tiun muzikon mi tuj enamiĝis en la lingvon Esperanto." Nekredeble, kia bonega komplimento por la gekantistoj de *Akordo*, ĉu ne.

Restas al mi ankoraŭ sciigi al vi kiel vi povas aŭskulti tiujn por Esperantujo valorajn kaj reagindajn programojn. Ĉar, nepre montru al ili vian opinion pri la aŭditaj programoj. www.3zzz.com.au. Retpoŝtadreso: 3zzzesperanto@gmail.com.

Jos Wichmann

N.B. En la elsendo numero 309, la elsendo de la 7-a de decembro 2020, vi povis aŭskulti la ĥoron Akordo.

Saluton Mondo ĉe Kanal8618

Ekde la 7-a de novembro 2020 ĉiun duan sabaton Svislando havas Esperanto-radio-programon ĉe radio Kanal8610 je 16:00 (ripeto je 19:00).

La programo konsistas el 7-minuta Esperanto-kurso por germanlingvanoj, kiun sekvas, post muzika paŭzo, kultura elsendo kun intervjuoj, libroprezentaĵoj kaj novaĵoj el Esperantujo kaj Svislando. Al Kanal8610: www.kanal8610.org
Rekte al la Esperanto-elsendoj: <https://anchor.fm/dietrich-michael-weidmann>

*Kun amikaj salutoj
Dietrich Michael Weidmann*

Nova infanlibreto en diversaj lingvoj

En la mezo de oktobro 2020 aperis en Esperanto nova infanbildlibreto. Ĝin desegnis kaj nederlande verkis Ronald Leunissen, instru-konsilisto por la edukado pri dentistoj ĉe la universitato de Nimego. Malgraŭ tute alia profesio, Leunissen komencis verki rakontojn pro la tiel nomata "Ĉiutagaj Kreigaj Taskoj" de DS106 (DS = Digital Storytelling), kio estas kurso de Usonaj universitatoj por lernigi studentojn krei proprajn (artajn) kreaĵojn en tute cifereca medio. Ĉiu ajn povas partopreni, do la interesitoj iru al <https://ds106.us>

"Inspiro por la rakontoj venas al mi spontanee," klarigas Leunissen. "Ĉio ajn povas venigi la unuan ideon. Desegnaĵo, rimarko, io okazanta." Dum la pasintaj jaroj li jam verkis diversajn bildlibrojn cele al junaj infanoj. Lia plej freŝa rakonto temas pri ĉarma ĝirafo Bib, kiu pro tro entuziasma kurado batas sian kapon kontraŭ branĉon (intrigmalkaŝo: ĝi fine fartos bone!). Tial la bildlibreto portas la taŭgan titolon "Bib batas al si la kapon". Leunissen, kiu nur hobia verkas, plu klarigas, "La rakonton pri Bib mi elpensis, ĉar mi volis verki rakonton por etuloj [peuters/kleuters], kaj ĉar la plej ŝatata besto de mia plej juna vicfilino estas ĝirafo. Ĝi do estu 'malgranda' kaj proksima al infana sperto. Ankaŭ la desegnaĵoj entenu ion infanecan kaj ĉarman por ligiĝi kun la etuloj. La bezonata atentodaŭro ne estu tro longa."

La bildlibreto jam aperis en multaj lingvoj kaj dialektoj, interalie diversaj limburgaj dialektoj, la nimega, la frisa, sed ankaŭ en la turka, afrikansa, indonezia kaj la rusa, kaj eĉ pli! La Esperanta versio de la libreto estas havebla nur dulingve kun la nederlanda kaj Esperanto. Ekde la kronviro tempo Leunissen subite havis pli da libera tempo pro la nuliĝo de liaj aliaj hobiaj. Li jam tradukis kun kolegoj kelkajn el siaj aliaj bildlibroj en la anglan kaj la germanan. Pro tio venis al li la ideo traduk(ig)i ankaŭ la rakonton pri Bib. Dum la jaroj Leunissen akiris ampleksan kontaktaron, komence pere de DS106, kun tre diversaj gepatraj lingvoj. Liajn petojn traduki la bildlibreton ili precipe respondis jese. "Kiam mi jam havis kelkajn eŭropajn tradukojn, mi opiniis, ke mia propra dialekto (la sud-limburga) kaj la dialekto de la urbo, en kiu mi jam loĝas 40 jarojn, [Nimego] ne manku," li rakontas. "Unu afero kondukis al alia, kaj tiel fine mi alvenis ĉe Esperanto."

La desegnado kaj verkado de liaj nfanlibretoj estas por li nur hobia. Leunissen mem ankaŭ enpaŝigas ĉion. La molkovrilajn eldonojn li presigas laŭpete per Amazon, dum la malmolkovrilaj versioj estas presitaj malgrandkvante en Pollando. "Mi ne ricevas iun ajn profiton per la vendado, sed tio entute ne estas la celo," rimarkas Leunissen.

La bildlibreto (Esperante nur molkovrila) estas mendebila per Amazon: <https://www.amazon.de/-/nl/dp/B08KH2J2WL/> aŭ per la retejo de la aŭtoro: <https://ronleunissen.com/bib/bestellen/>

La tradukon faris mi, kiam tion petis Leunissen pere de Esperanto Nederland.
Joost Franssen

Aŭskulti radio-elsendojn

Estas diversaj radio-stacioj kiuj elsendas en Esperanto.

3ZZZ Radio
Ĉina Radio Internacia
Radio Frei
Kernpunkto

Muzaiko
Radio Havana Kubo
Varsovia Vento
Radio Vatikana

Diversmaniere vi povas aŭskulti elsendojn, ekzemple:
- aŭskulti rete: <http://esperanto-radio.com>
- aŭskulti per apo (nur Android): [Muzaiko](#)

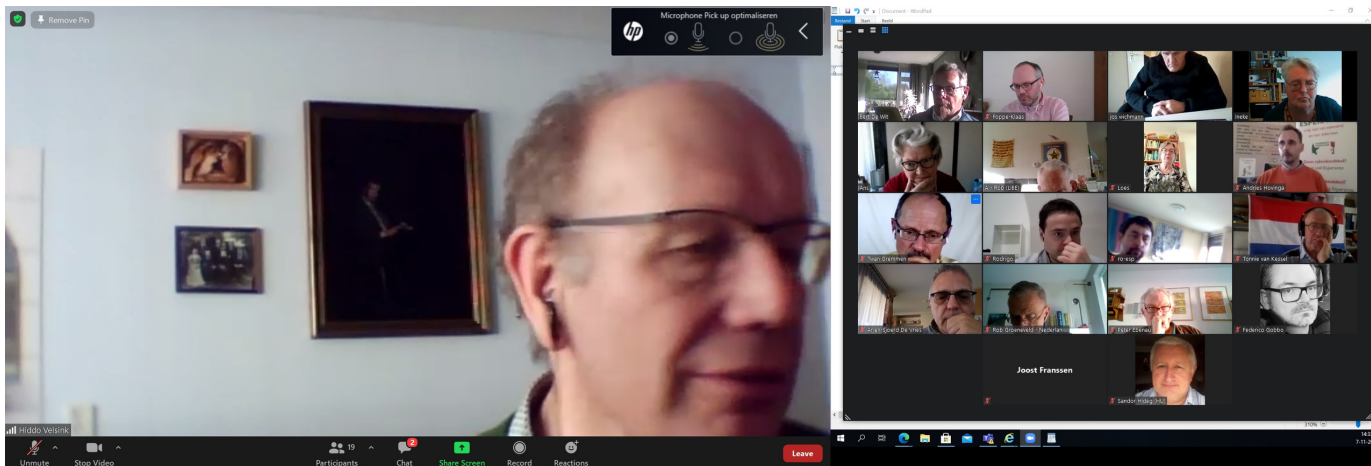

Notoj pri la virtuala renkontiĝo de 7a de novembro

Zoetermeer, la 25-an de novembro 2020.

Rob Groeneveld.

Okazis virtuala kunveno de Esperanto Nederland per la programo Zumo (Zoom).

La programo por la 7a de novembro estis:

- Bonvenigo
- Konatiĝi unu kun la alia
- Priparolado de la Beleidsplan 2020-25
- Temoj, ideoj kaj komunikoj:
  - Katalin Kováts parolos pri sia nova libro 'Manlibro pri instruado de Esperanto', 4-a kompletigita eldono. Ĝi aperos en decembro 2020. La libro estas 360-paĝa kaj kostos 18 eŭrojn. Enhavo i.a.: Kiel organizi lokajn Esperanto-grupojn inkluzive instru-gvidanton por helpi aliajn lerni la lingvon kaj ekzerci sin pri konversaciado, ekzemple per Esperanto-promenado kun 1,5-metra distanco unu de la alia en via urbo aŭ per Zumo aŭ Fejsbuko.
  - Informoj pri la virtuala studo-posttagmezo, la 21-an de novembro.
  - En marto 2020 ni planis Kulturan Tagon. Ĉu ni ne povus fari tiujn prelegojn per Zumo-kunveno? Ĉu eblas registri ilin por ke niaj membroj (kaj aliaj) povu aŭskulti ilin poste?
  - Kaj aliaj se ili estas
- Fermo

Inter la 13-a horo kaj la 13-a horo kaj duono okazis enkondukaj interparoloj por provi la programon Zumo.

La komenco estis je 13:30. Kiel prezidanto, malfermis **Hiddo Velsink**. Li proponis okazigi paŭzon ĉiun duonan horon. Interkonatiĝo: "Diru ion pri via fono".

Prezentis sin la ĉeestantoj: **Bert de Wit, Rob Moerbeek, Ineke Emmelkamp, Rob Groeneveld, Sandor Hideg** – el Hungario, nun loĝas en Germanio, **Andries Hovinga, Jos Wichmann, Ans Bakker-ten Hagen, Arjen-Sjoerd de Vries, Federico Gobbo, Foppe-Klaas Hovinga, Joost Franssen, Loes Demmendaal, Peter Ebenau, Ronaldo Nobel, Rodrigo** – el Argentino, nun en Italio, venos al Nederlando, **Tonnie van Kessel, Twan Gremmen, Hiddo Velsink**. Poste partoprenis **Katalin Kováts**.

La maksimuma nombro de samtempaj partoprenantoj estis 20.

Responde al demando de **Ans, Ineke** diris ke la prezidanto de Esperanto Nederland ne ĉeestas ĉar li transloĝiĝas.

Ineke demandis ĉu estas mesaĝoj. **Loes**: alvenis heredaĵo de 2500 eŭroj de Jen Verheijen. La heredaĵo de Wim Baris ankoraŭ ne alvenis. Sekvis diskuto pri la Strategia Plano (*Beleidsplan*), publikigita en Fenikso. **Hiddo** tradukis ĝin en Esperanton kaj montris ĝin sur la ekrano. Ĉar Esperanto Nederland estas ANBI (asocio celanta ĝeneralan utilon), publikigita strategia plano estas necesa por la venontaj jaroj. La proponita plano mencias la subtenon de Esperanto Nederland por la katedro en la Universitato de Amsterdam (UdA). La katedro estas grava ne nur por Nederlando, sed por esperantistoj en la tuta mondo. Ĝi devas esti en la strategio de UEA. Sed estas demando pri la financa subteno de UEA por la katedro; UEA estas en malfacila financa situacio. La katedro estas por la UdA ankaŭ grava por allogi studentojn al la urbo Amsterdam.

La katedro ne kostas monon al la universitato, ĉar ĝi estas privata katedro.

Ans faras komplimenton al la estraro pro ĝia subteno. IEI komence subtenis, sed nun Esperanto Nederland faras tion. Pro la unikeco de la katedro ni influu la estraron de UEA por subteni la katedron de 1) Interlingvistiko kaj 2) Esperanto.

Federico: devas esti sufiĉe da studentoj por pravigi la daŭran ekziston de la katedro.

Loes: la fondaĵo Middelkoop subtenas la katedron kaj la heredaĵo de Edwin Burg. Ankaŭ nederlandaj esperantistoj pagas. Homoj ekster Nederlando pretus subteni la katedron se oni atentigus ilin. Loes kontaktos Federico-n por pluparoli pri la financoj ktp.

Rob Moerbeek: la katedro estas grava ekzemplo por NGGE pri oficiala instruado en Nederlando.

Andries: eblas havi kontaktpersonojn kiuj povas helpi homojn lerni Esperanton. Promenu ekstere kaj diskutu pri Esperanto, tiam vi estos sekura (pro la koronaviruso).

Rob Moerbeek: tiam ili fakte estas instruistoj. La plej bonaj instruistoj igas la lernantojn mem lerni.

Bert: informoj pri kunvenoj aperas en Duolingo. Nun gravas interreta instruado. Ĉu eble **Katalin** povas helpi pri tio? Duolingo ne estas en la nederlanda lingvo. **Rob Groeneveld:** Duolingo faros nederlandlingvan version nur se sufiĉe da homoj petos ĝin. **Hiddo:** kiom estas sufiĉe?

Studsemajnfinoj.

Arjen-Sjoerd: ni denove organizos studosemajnfinojn post la kovima (Koronviroza malsano) situacio. Lecionoj okazos per Zumo. Estos zumkunveno la 21-an de novembro, ne plu kunveno en okcidenta Amsterdamo.

Hiddo: ekzistas ebloj, kaj fizike, kaj en interreto. Ĉu adapti la strategian planon por pli uzi interretajn eblojn?

Katalin: Zumo ebligas doni taskojn al lernantoj en apartaj ĉambroj. Ankaŭ eblas ŝanĝi la grupetojn.

Foppe-Klaas: Ĉu la estraro bezonas helpantojn por la strategia plano?

Loes: Ĝi estas plano de la asocio, do de ĉiuj membroj, ne de la estraro. La estraro jam faras multe.

Katalin prezentas. Aperas nova, 4-a, eldono de la Manlibro pri instruado de Esperanto.

Ekestis multaj novaj aferoj: Zumo, Duolingo... La libro multe ŝanĝiĝis kaj grandiĝis. Vidu la retejon: manlibro.ikso.net.

Por fini estis kelkaj rimarkigoj.

Jos: mi reagis al (mis)prezentoj de Esperanto, kiel antaŭe faris Verloren van Themaat. Mi ankaŭ uzas Google Translate por traduki en Esperanton kaj mi trovas erarojn.

Rob Moerbeek: la studotago de NGGE ne okazos. **Andries:** ni bezonas novajn estraranojn. Ĉu trovi ilin en Fejsbukaj grupoj? Ekzistas pluraj tiaj grupoj en Esperanto.

Loes: Esperanto Nederland aĉetis Zumo-abonon. **Katalin:** eblas uzi Zumon por aranĝi multajn kunvenojn. Alia gastiganto ('host') povas transpreni kunvenon de la unua gastiganto kaj la unua gastiganto povos forlasi la kunvenon.

Bert: sendu tion kion vi scias pri Zumo al mi. **Katalin:** mi instruos vin pri la uzo de Zumo.

Ineke dankas al **Hiddo** kaj **Bert** pro ilia laboro por sukcesa virtuala kunveno.

Hiddo fermas la kunvenon je la 16:25a horo.

*Zoetermeer, la 25-an de novembro 2020.
Rob Groeneveld.*

Een vraag uit nieuwsgierigheid

... of om zomaar eens even bij stil te staan.

Hoe is dat? Komen de grondwetten in Europa met elkaar overeen of zijn er ook conflicten tussen de grondwetten onderling? En bestaat er eigenlijk een Esperanto-vertaling van de Nederlandse Grondwet?

Alfonso Pijnacker

Wilt u hier op reageren, stuur dan een mailtje naar redakcio@esperanto-nederland.nl.

Kelkaj vortoj de NGGE

NGGE, Nederlanda Grupo de Geinstruistoj pri Esperanto, deziras al ĉiuj sukcesan instru- kaj informjaron 2021!

Pro monmanko ILEI (Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj) proponis elekton inter savrimedoj. Nun ĝia komitato decidis altigi la kotizon al 25 eŭroj ĉe papera IPR (Internacia Pedagogia Revuo), aŭ 12,50 kun reta IPR. NGGE mem restas modeste ĉe 8-eŭra kotizo.

Ni jam rekomendis la **"Gvidilon al la 17 celoj por daŭripova evoluigo de UN"** kaj la **"Bazan Literaturan Krestomation"** por nia kultura kompetento.

Se vin ravis la paroladoj de nia antaŭa UEA-prezidanto Mark Fettes, indas relegi ilin en **"Ne estas fido nur. Elektitaj artikoloj kaj paroladoj el la jaroj 2010-2019"***, kiu aperis en 2020 ĉe la eldonejo de la redakcio de "Esperanto", Impeto. Ankaŭ **"Esprimaro"** de Petro Desmet riĉigas nian vortostokon, interalie pri blekoj ("ĉu nur de kvarpieduloj?"). Amuze inter tiuj bestosonoj aperas ĝardenisto (= *satijnvogel*) kiu kantas, sed tiam eblus aldoni samrajte la beban ŭaadon.

Petro citas inverse kiel oni plifortigas esprimon pri sintenado per komparo: majesta kiel cedroj (unu pluralo laŭ biblia teksto!). Sed amuzas "edentita kiel mumio". Petro ruze devigas nin esplori PIV, kie post "Edeno" (li nomas sian "Esprimaron" "Promenoj en Edeno!") troviĝas

mamula familio de sendentuloj, edentatoj au ksenartroj, kiel ekz. mirmekofago, formikmanĝanto. La solvon donas PIV: "etendita kiel mumio". Mumio ja ne nepre estas sendenta, ĉu?

Sed eĉ pli mi profitas de la tradukitaj ekzemploj el la antaŭa PIV (2005 – ĵus aperis tiu de 2020 kun korektoj, sed ne ĉiuj): la **"Vasta Vortaro Nederlanda-Esperanta. – PIVido"** tiom entuziasmigis min, ke mi aĉetis tri ekzemplerojn certe aĉetotajn en la anoncita Jarkunveno. Nu, tion fuŝis la koronaviruso kaj restas du ekzempleroj, kies sesona rabato kaj senigo de sendokosto ŝparus 10 eŭrojn al la ŝatantoj. Tamen la kosto ja estas 51 eŭroj... (por imposto oni pagas 6% kaj por sendokosto 15%...). Ni restu optimismaj kaj eble eĉ pli adaptiĝemaj ol tiu beleta hommanĝanto.

Se paroli pri manĝaĵoj: ĉu ankaŭ vin apetitigas la anoncita tutnova **"Manlibro por la instruado de Esperanto"** de Katalin Kováts, kaj eble la same nove fasonita **"Pomego"**-gramatiko de Bertilo Wennergren?

Bonan digestadon! Sanon kaj forton!
Kore, Rob Moerbeek

*Vi povas aĉeti la libron "Ne estas fido nur" ĉe <https://katalogo.uea.org/?inf=9821>

Universala Kongreso 2021

"Oni diras, ke ni estas sinceraj, amikemaj kaj bonkoraj. Ni certe volas bonvenigi vin al nia landeto, kie troveblas montoj, kasteloj, kamparaj parkoj, malgrandaj familiaj farmbienoĵoj kaj ankaŭ grandaj kamparaj domegoj. Ĉi tie oni ĝuas multajn muzikĝenrojn."

El: *Unua Bulteno Belfasto*

Por pli da informoj kaj por aliĝi vidu: <https://uea.org/kongresoj>

Nederlandanoj pagas ĝis la 31a de marto:

1. individua membro de UEA (ne inkluzivas aligitajn membrojn)	240 Eŭroj
2. ne individua membro de UEA	300 Eŭroj
3. komitatano / kunulo / junulo / handikapulo, mem individua membro de UEA	120 Eŭroj
4. kunulo / junulo / handikapulo, ne individua membro de UEA	180 Eŭroj

Vortserĉenigmo

La temo de la enigmo de ĉi tiu eldono estas **Muziko**.

Solve ĉi tiun enigmon per forstrekado de ĉiuj vortoj el la listo sube. La restontaj literoj kune formos frazon.

Kreita de Frank van Hertrooij

Akordo
Bato
Bela
Blovi
Dirigento
Disko
Drumo
Emocia
Fajfi
Fluto
Gitaro
Harmonio
Harpo
Hobojo
Kanti
Klarneto
Kleo

A	I	M	I	L	A	Ŭ	T	A	O	P	P	D	O	V
K	F	U	O	A	U	S	O	I	K	I	I	A	N	O
O	J	K	K	L	T	T	D	R	A	S	O	I	T	D
R	A	U	I	E	A	O	A	N	K	T	E	E	O	D
D	F	L	Z	B	L	P	O	O	K	K	P	I	O	I
O	O	E	U	E	I	T	N	A	K	M	N	N	O	R
M	C	L	M	D	O	O	T	L	U	O	O	V	M	I
B	N	O	A	I	F	R	A	R	M	T	I	L	T	G
L	A	A	G	O	O	R	T	R	O	O	M	O	I	E
O	N	K	L	I	N	P	A	S	L	M	J	O	R	N
V	O	I	A	E	T	H	R	O	E	O	B	T	N	T
I	S	T	T	O	J	A	N	A	B	K	N	O	N	O
K	N	O	E	L	K	O	R	O	H	U	R	N	N	R
P	O	F	L	U	T	O	H	O	O	O	L	O	S	O
R	K	V	I	A	I	C	O	M	E	O	M	U	R	D

Konsonanco
Ksilofono
Laŭta
Melodio
Muziko
Noto
Orkestro
Piano
Rapida
Ritmo
Solo
Takto
Tono
Trombono
Trumpeto
Ukulelo
Violono

Solve de la lasta vortserĉenigmo:

"Ni rigardos la stelojn ĝis la koloj doloras."

Sylvia Witteman leert Esperanto

In het novembernummer van *Onze Taal* schreef columniste Sylvia Witteman een column. Ze is dolenthousiast over het leren van talen in Duolingo en steekt de loftrumpet over het Esperanto. Hierbij een deel van haar column. Jos Wichmann heeft haar een email gestuurd. Wellicht reageert ze daar nog op. Rob Groeneveld reflecteert op haar column en beschrijft hoe Duolingo steeds groter wordt.

Fragment uit de column

Bron: *Onze Taal*, november 2020

"Esperanto"

[...]

"Gisteren begon ik aan een nieuwe uitdaging. Esperanto! Een vergeten, negentiende-eeuwse, geconstrueerde wereldtaal waar al geruime tijd een zweem van belachelijkheid omheen hangt. Waarom zou je een neptaal leren als iedereen toch Engels spreekt?

Minzaam glimlachend startte ik Duolingo's Esperanto-app. 'Bonan tagon!' Dat was makkelijk. Al binnen tien minuten was ik bij 'Pardonu, mi estas komencanto.' Zelf voelde ik me inmiddels zeker geen beginneling meer. Instinctief begreep ik alle woorden; ik racete door de leerstof als een heet mes door de boter. Wat een geniale taal! Die simpele grammatica, die woorden die als legobouwseltjes zijn samengesteld uit een stam met verschillende achtervoegsels! Als een man viro is, wat is er dan logischer dan een vrouw virino noemen? Als sana zeer terecht 'gezond' betekent, dan is malsana toch het enige logische woord voor 'ziek'?

Al twee dagen ben ik niet van Duolingo weg te slaan."

[...]

Email naar Sylvia Witteman

Datum: Zondag 15 november 2020 11:39

Geachte redactie,
Ik hoop dat u de reactie op de column van Sylvia Witteman wilt plaatsen in uw tijdschrift.
Jos Wichmann, Nijmegen.

Beste Sylvia,

Met veel belangstelling heb ik jouw column gelezen, waarin je vooroordelen opsomt, die Esperantisten dikwijls te horen krijgen. Iedereen spreekt Engels, hoor je dan inderdaad. Ik zeg dan altijd: niet iedereen, veel mensen spreken Engels. Engels heeft voor mij even veel waarde als andere talen. Daarom vind ik het beter om Esperanto te gebruiken als internationale taal. En ik ben niet de enige die er zo over denkt. Ik hoor ieder jaar rond 26 juli, de datum dat in 1887 het eerste Esperanto leerboek verscheen, op de radio dat men verwachtte dat 100 jaar later iedereen die taal zou spreken. Weer dat iedereen, er bestaat geen enkele taal die iedereen spreekt. Ik weet niet of iemand dat inderdaad voorspeld heeft; ik doe dergelijke voorspellingen niet. We moeten gewoon afwachten. Ik ben in ieder geval blij dat je verder dan de bestaande vooroordelen kijkt en je in het Esperanto bent gaan verdiepen. Er zijn in ieder geval diverse mogelijkheden om het geleerde te gebruiken: boeken en tijdschriften lezen, radio-uitzending uit verschillende landen op het internet beluisteren en niet te vergeten het corresponderen.

Jos Wichmann Nijmegen.

De redactie van Onze Taal heeft laten weten dat het door de grote hoeveelheid redactiepost die ze ontvangen niet mogelijk is iedere brief/e-mail persoonlijk te beantwoorden. Alleen als ze besluit de reactie te plaatsen neemt ze contact op. Zo niet, dan sturen ze deze door naar Sylvia Witteman; wellicht antwoordt zij dan nog persoonlijk.

Sylvia Witteman kaj Duolingo

De Rob Groeneveld

Sylvia Witteman, verkistino kiu publikigas kolumnojn en De Volkskrant kaj en la revuo Onze taal, verkis kolumnojn pri Esperanto kaj pri Duolingo. Lastatempe ŝi verkis kolumnon pri tio ke ŝi lernas Esperanton per Duolingo. Duolingo estas interreta programo en kiu oni povas lerni multajn lingvojn. Oni lernas novan lingvon per lingvo kiun oni jam scipovas bone, ofte la gepatra lingvo. Enestas en Duolingo multaj lerneblaj lingvoj, sed ne tre multe da lingvoj per kiuj oni povas lerni. Plej multe la angla lingvo estas uzata por lerni deziratan lingvon. Esperanto estas unu el la lerneblaj lingvoj kiun oni povas lerni per la angla lingvo. Mi supozas ke Nederlandanoj kiuj lernas Esperanton per Duolingo uzas la anglan lingvon.

Antaŭ kelkaj jaroj Sylvia Witteman verkis kolumnon en kiu ŝi diris ke Esperanto 'altgrade malsukcesis'. Sed nun ŝi provis lerni Esperanton per Duolingo, post kelkaj aliaj lingvoj. Komence ŝi diris en la kolumno en Onze Taal ke Esperanto estas iom ridinda, sed poste ŝi nomas la lingvon 'genia' pro la simpla gramatiko kaj la logike uzataj radikoj kun sufiksoj.

En Duolingo la lernanto ekzercas sin per frazoj (tradukado tien kaj reen, kompletigo, diktado ktp), frazoj kiuj foje estas utilaj kaj verecaj, foje nepraktikaj kaj iomete ridindaj. La gramatikaj klarigoj estas koncizaj. Esperanto tre taŭgas por tia interreta lernado pro la klara strukturo kaj efika vortfarado. Tamen oni bezonus pli detalan lernolibron por bone lerni la gramatikon. Sylvia Witteman verkis ankoraŭ trian kolumnon en kiu ŝi rakontis ke ŝi lernis kelkajn lecionojn de la hispana lingvo kaj provis kompreni hispanlingvan patron kiu parolis al sia filino. Kvankam ŝi jam konas plurajn ridindajn frazojn en la hispana lingvo, ŝi tamen nenion komprenis en tia rapida kaj flua parolado. Ne mirinde. Oni devas multe labori por ekregi alian lingvon. Duolingo estas unu el pluraj rimedoj por tia lernado.

Duolingo daŭre evoluas kaj pligrandiĝas

Ekzistas pluraj fazoj por la stato de iu kurso en Duolingo. Ĉiam temas pri kurso en unu lingvo por

lerni alian lingvon. Ekzemple, lerni Esperanton per la angla lingvo. La nuna stato (la 28-an de novembro 2020) de Esperanto estas:

Fazo 1 - ankoraŭ ne publikigita:

- Esperanto per la ĉina lingvo (kvar kontribuantoj)

Fazo 2 - duonpreta beto-versio, farebla kiel provo:

- Esperanto per la (brazila) portugala lingvo:

  - 214.000 lernantoj

- Esperanto per la franca lingvo: 38.600 lernantoj

Fazo 3 – plialtigita de la beto-versio, normale farebla:

- Esperanto per la angla lingvo: 288.000 lernantoj

- Esperanto per la hispana lingvo: 220.000 lernantoj

Do entute 760.600 partoprenantoj lernas Esperanton.

Se oni komparas, la klingonan lingvon (fantazia lingvo de ekstertera civilizacio) en Fazo 2 lernas 299.000, do pli da homoj ol tiuj kiuj lernas Esperanton per la angla lingvo. Kaj la anglan lingvon per la nederlanda lingvo lernas 939.000 partoprenantoj, ankaŭ pli ol la lernantoj de Esperanto per la angla lingvo.

En la virtuala kunveno de Esperanto Nederland mi diris ke Duolingo nur faros kurson de Esperanto per la nederlanda lingvo se sufiĉe da personoj tion petos. Nun montri ke ekzistas alia vojo por realigi tian kurson de Esperanto: oni povas anonci sin por fari tiun kurson kiel volontulo. La postuloj estas, unue, ke oni tre bone sciu ambaŭ lingvojn, do, ĉi-kaze, la nederlandan lingvon kaj Esperanton, due, ke oni konsentu longtempe dediĉi sin al la tasko kaj trie, ke oni estu kunlaborema. Kiu anoncos sin?

Roterdamo 2020

Dum la pandemio la verkisto iris en sian kelon kaj trovis lukon neniam viditan antaŭe. Li falis al la jaro 4020 kaj renkontas Fobo-n: malgrandan, senharan, estulon. La verkisto ekscias, ke multaj aferoj ŝanĝiĝis. Eĉ oni ne plu bezonas stratojn...

Mi: Aŭ stratoj en via laborejo?

Fobo: Mi nun estas en mia laborejo kaj vi estas mia laboratoria rato ha ha ha! Mi: Kial vi ridaĉas tiel stride? Mi abomenas aŭdi tion.

Fobo: Por mezuri vian homecon ha ha ha! Mi: Kaj kio se mi ne demandos plu?

Subite ri malaperis. Mi longe atendis. Vane. Ri ne revenis. Mi enuis kiel en kvaranteno. Mi preferis ke ri revenu kaj parolu kun mi. Mi sentis bezonon al ri. Nenio por homo kiu spertis kvarantenon, aŭ individuan enkarceriĝon, estas pli aĉa ol soleco. Se tiu damna koronaviruso ne venintus, mi nun ne estus sola en ĉi Minesciaskie...

Mi estis en tiaj pensoj ke ri revenis, kun platego da manĝaĵoj kaj trinkaĵoj. Ho, estis miaj ŝatataj manĝaĵoj kaj trinkaĵoj.

Fobo: Mi forlasis vin subite por komprenigi al vi ke vi ne kapablos vin liberigi de mi ha ha! Vi bezonas min, rigardu kion mi kunportis al vi.

Mi: Jes, mi vidas ke vi volas delekti min per miaj ŝatataj manĝaĵoj; kuiritaj fazeoloj, varma freŝa pano, olivoleo, citronosuko, pulvora sekmento, ... sed kie estas mia ŝaŝliko?

Fobo: Ha ha ha! Vi besthomoj! Vi devas rekonsciigi ke viandmanĝado estis granda eraro de la homaro.

Mi: Kial?

Fobo: Mi rakontos miton el viaj mitoj. Mi scias ke la persan mitologion vi plej bone konas. Mi ne volas paroli science. Ĉi-foje nur mite. Por montri al vi ke en ĉiuj mitoj, kiuj estas viaj fruhistoriaj konoj, troveblas ke la homoj nature kaj komence ne estis viandmanĝantoj. Ili fariĝis tiaj kaj tio damaĝis ilian evoluon.

Ĉu vi ion scias pri Zahhak?

Mi: Jes, kompreneble. Li estis kruela mita reĝo.

Fobo: Jes, ĝuste. Aĵdahak aŭ Zahhak, en via mitologio, estas trimuzela drako, kiu poste simbolas la filon de Merdas. Merdas estis justa reĝo de araboj kiun la filo (Zahhak) mortigas kaj anstataŭe reĝigas sin mem. Irananoj, kiuj estis malkontentaj pri la reĝado de sia ŝaho (Ĝamŝid) petas ke Zahhak fariĝu la reĝo de Persio. Arimano, en korpo de lerta kuiristo, faris bongustajn viandaĵojn por li kaj rekompence petis kisi liajn ŝultrojn. El la kislukoj kreskis du serpentoj kiuj devis manĝi potage cerbojn de du iranaj junuloj.

Antaŭ la tempo de Zahhak, la homoj estis vegetaranoj. Do vi klare vidas ke la mito diras al vi se vi komencas manĝi viandon, vi devas toleri miljarajn kruelaĵojn kaj krimaĵojn. Zahhak estis la unua viandmanĝanto en via mitologio kaj ĝuste estis li, tiu kiu dum mil jaroj nutris siajn serpentojn per la cerboj de iranaj junuloj.

Mi: Mi sciis pri tio sed ne ke li estis la unua

viandmanĝanto. Fobo: Jes, Arimano lernigis al li.

Mi: Do, ĉu viandmanĝi estas arimana/ satana ago?

Fobo: Jes! Sed Arimano elpensis aliajn trukojn. Li lernigis al homoj trinki alkoholon, fumi tabakon, opion, haŝiŝon, uzi drogojn ktp. por povi elteni la viandon. Tiele, viando kiel manĝo kaj tiuj drogoj, kreis duan naturon por homaro. Vi devojiĝis de la bona evoluo. Tial vi detruis vian vivon kaj preskaŭ detruis la planedon. Ni savis la planedon kaj kelkajn el vi.

Mi: Sed en la naturo, ĉiu-momente, la bestoj manĝas unu la alian, pli forta la malpli fortan.

Fobo: Pli bone diru manĝis! Ne plu nun. Vi estas en alia tempo. Tamen mi komprenas ke vi parolas pri via tempo. Ĝuste, vi pravas. Estis tiele kaj ankoraŭ en aliaj malpli evoluintaj vivoj estas tiele. Tio estas mistero de la vivo. Tia evoluo finfine kreis homon kiel vi, Homus Stultus! Ha ha ha!

Mi: Viaj fortaj, laŭtaj, aĉaj kriridoj vere kolerigas min.

Fobo: Tion mi volas. Mi volas ke vi mem vidu vian bestecon. Mi: Kia besto mi estas?

Fobo: Mi jam diris, Homus Stultus, ha ha ha!

Mi: Kiel?

Fobo: Jam de miloj da jaroj vi vidis ke la superaj bestoj manĝis la malsuperajn. Tio estis procezo de la misforma evoluo. La kreintoj eraris. La unua celo estis ke la naturo, per tia maniero, purigu sin mem de la kadavroj de mortintoj, kaj eĉ iom de la malsanaj aŭ kriplaj. Sed poste, kiel ĉe la homoj, tio ŝanĝiĝis al ĉasado kaj mortigado de eĉ sanaj bestoj. Komenciĝis erara paŝo.

Mi: Sed ĉu tio ne estis parto de la naturo?

Fobo: Vi havis -aŭ en via menso, vi havas- belan dombeston, Gorgi, via hundo, ĉu vi memoras?

Mi: Kompreneble jes.

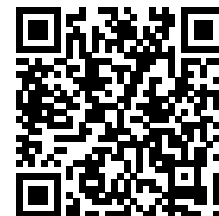
Venontfoje la daŭrigo de la rakonto.

Rakonto verkita de Saïd Mozaffari

Medito sur la meditoserio pri Zamenhof #zamenmed

De Federico Gobbo

Pri avantaĝoj kaj limoj podkastumi en Esperanto hodiaŭ

Kunmeto de la aŭtoro, por la retpaĝo patreon.com/zamenmed

La daŭrigo de antaŭa numero. >

Parto de mia eksperimento per la meditoserio celis konstati ĉu povas esti subteno al simila kultur-produktaĵo per la **mikrokredita sistemo Patreono, pere de kiu jam aperas aliaj Esperantlingvaj projektoj**. Kaj mi anoncis, ke ĉiuokaze **la meditoj liberiĝos al ĉies ajn umado post tri tagoj ekde la publikigo**. Do, la subteno donas prioritaton al la subtenantoj, ekzemple por doni rimarkojn al mi rekte kaj rapide, kaj ekskluzivan materialon. Mi ege ĝojas, ke mi ricevis subtenon fare de tri homoj, sed mi devas konfesi, post kiam la unua sezono — 123 epizodoj, tio estas 4 monatoj, triono de jaro — finiĝis nun, ke, malgraŭ miaj klopodoj per la sociaj retoj, mi ne kontentas pri la atenta kvanto kiun mi ricevis ĝis nun.

Verdire, ĉio ĉi ne ricevis preskaŭ ajnan eĥon fare de la Esperanta mondo. Kial? Ĉar nia vilaĝeca mondeto multe pli preferas umbilikumon, ol prezenti sian realaĵon ekstere. Al la ekstero ni abstrakte predikas, al la interno ni konkrete kulturumas.

La kovrilo de la podkasta versio de la meditoserio en Spotify. Ironie, kiam mi decidis, eĉ kontraŭ la opinio de subtenanto, **podkastigi la epizodojn en pure aŭda formato**, mi atingis multe pli da aŭskultantoj, ĉefe el Usono. Mi min demandas ĉu la dulingva angla-Esperanta prezento de la projekto, kaj la publikigo per neesperantisma dissendservo kiel Patreono, havis efikon en la alproksimigo al "la afero", dirintus Zamenhof. Eble mi neniam scios tion.

Mia sperto post jardeko dum kiam mi instruas Esperanton kaj ĉefe ĝian lingvistikon kaj interlingvistikon ĝenerale en diversaj universitatoj diras al mi la jenon: **ni bezonas interesan materialon pri Esperanto kadre de pli ĝenerala**

kunteksto (Esperanto kaj io, ne nur Esperanto kaj Esperanto kaj ankoraŭ Esperanto), aparte post la komencanta fazo. **Kion ni ofertas al progresantoj?** Nia beletro estas aŭ infaneca (kiu ne signifas porinfana, fakte) aŭ dokta, kaj ambaŭflanke ĝi ne taŭgas por la meznivela alproprigo de la lingvo. Kaj ofte progresantoj ektimas uzi vorton spontane antaŭ ol kontroli ĉu ĝi ĉeestas en la vortaro, pro la firmaj atakoj de la lingvopolicianoj kiuj svarmas en Esperantujo, kiuj diras kion oni rajtas aŭ ne rajtas diri. Aparte akraj estas la atakoj kiam la vorto ŝajnas veni de perangla prunto — ofte, la origino de la atakata radiko tute ne estas striktasence angla... Lingvopolicianoj puŝis multajn el miaj studentoj for de la praktikokomunumo, kaj mia laboro parte vaniĝis. Ĉiosume: mi ĝojis kunmediti sur la vortoj de Zamenhof kaj mi daŭre ĝojos. Min akompanas kunvojaĝantoj, ne multaj, sed bonegaj, kaj mi ne celas la amasojn per projekto tia. Unu mi volas danki aparte, la pianisto kaj komponisto Paolo Ghiglione, unua el miaj studentoj pri planlingvistiko en la Universitato de Torino, antaŭ iom da jaroj. Li komponis la ĵinglojn vere majstre.

Sed mi, vidbloganto sen popolo, nun travivas amaretan horon, pro vi, kara sed dormema rondo familia, stranga sekto eta, por uzi la vortigojn de la poeto.

La unua sezono estas nun entute spektebla per Jutubo, absolute senpage, kaj la dua sezono iom post iom aperos. Mi scivolas pri viaj reagoj. Bonvolu lasi komenton! Pruvu, ke mi eraras.

Tiu ĉi artikolo aperis unue en Medium:

<https://medium.com/@federicogobbo/medito-sur-la-meditoserio-pri-zamenhof-zamenmed-a901545a8c5b>

Tulipoj

Planti Esperanto-tulipojn

Iom da antaŭscio mi havis. Mi sciis ke en la lasta Fenikso aperas artikolo pri la Esperanto-tulipoj. Mi jam kelkfoje provis, sed ĝis nun ne kun granda sukceso. Mi denove provu!

Mi mendis kelkajn bulbojn jam en oktobro ĉe granda firmao Nur antaŭ tri tagoj mi ricevis ilin. Hieraŭ mi plantis ilin. Kelkajn en ujon, aliajn en la ĝardenon. En la ujo mi uzis normalen ĝardenteron. En la ĝardeno mem mi metis ilin en profundeco de 10 centimetroj.

Mi esperas, ke mi ne tro malfrue plantis ilin. Mi ĵus aŭdis la veterprognozon por la ventontaj tagoj. Estos iom da frosto.

En la printempo mi sciigos al vi ĉu ili bele floras! Ĉu vi enplantis Esperanto-bulbojn?

*Groningen, 1-an de dec. 2020
Ineke Emmelkamp*

La krubalo

Jen alia infana libro kiu aperis en Esperanto. Ĉifoje temas pri traduko el la angla lingvo. Fama infana libro 'the Gruffalo' nun haveblas en Esperanto.

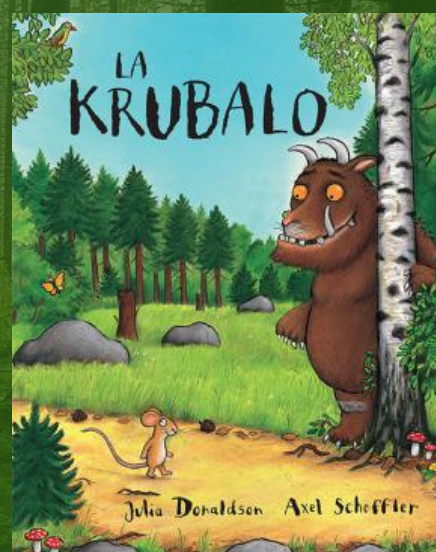
Rakontas pri muso, kiu promenas en arbaro kaj lerte superruzas rabobestojn kiuj volas manĝi ĝin.

La infanlibro The Gruffalo estas tradukita en 13 nederlandaj dialektoj.

Havebla ĉe la libroservo de UEA:

<https://katalogo.uea.org/katalogo.php?inf=9770>

Prezo € 6,90

Oferto el (mal)nova librokesto

Novan stokon de Esperanto-libroj mi ricevis. Kelkaj Esperantistoj uzas tiun ĉi tempon por ordigi subtegmentejojn kaj libroŝrankojn.

Ĉifoje mi ofertas al vi interesajn librojn. Ses librojn el la serio Originala Literaturo:

- Stellan Engholm – La lupu sur kapitolo kaj aliaj noveloj
- Diversaj aŭtoroj – La maŝino kiu kriis ..... Rakontoj pri strangaj fenomenoj
- Eija Salovaara – Kie boacoj vagadas
- Trevor Steele – Aŭstralia Felix
- Ronald Cecil Gates – La vidvino kaj la profesoro
- Sandor J. Bako, Claude Piron – La dorsosako de Panjo Rut'

Iom pli serioza libro estas 'Esperanto in Rubrieken'. 'Hedendaagse' woordjes en uitdrukkingen uit gebieden van het maatschappelijk leven, door W.H.W. van Liempt (1979). Kelkaj esprimoj estas malnovaj. De kachel aanmaken? Nachtspiegel? Veem? Štupara irtapiŝo? Trafikinsulo? Cirkulanta revuaro? Havi papon kiel onklon? Certe vi trovas kelkajn aliajn interesajn vortojn kaj frazojn.

Amuzo per Scienco estas libro verkita de Charles Vivian. Estas libro kun eksperimentoj. Jen libro por amuzi kaj instrui kaj ĝi estas ideala donaco por knaboj kaj knabinoj.

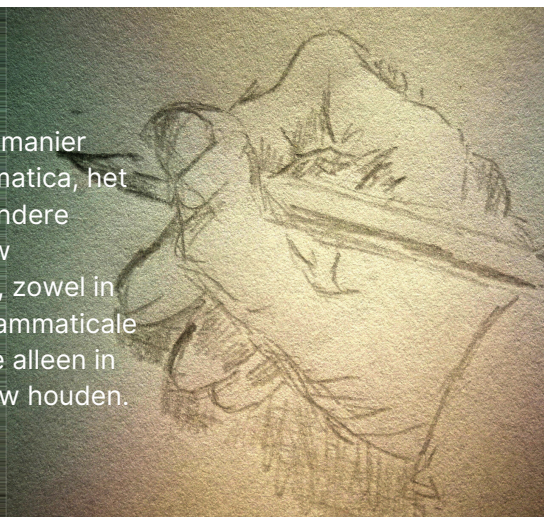
Vi povas elekti tiom da libroj kiom vi deziras. Ne lasu min kun la skatoloj en la koridoro. Mi ne havas subtegmentejon! Vi pagu la sendokostojn. Petu al mi!

Ineke Emmelkamp, sekretario@esperanto-nederland.nl

Oproep voor bijdragen

Elk lid van Esperanto Nederland houdt zich op zijn of haar eigen manier bezig met Esperanto, of het is met het bestuderen van de grammatica, het schrijven van gedichten of andere teksten, het ontmoeten van andere Esperantisten, fysiek of op sociale media. We roepen u op om uw ervaringen met ons te delen. Uw verhalen zijn meer dan welkom, zowel in het Esperanto als in het Nederlands. Stuur u ook foto's mee. Grammaticale fouten corrigeren we. Inkorten en andere aanpassingen doen we alleen in goed overleg met u. Wanneer u wilt, kunnen we ook een interview houden. Neemt u bij langere teksten eerst contact met ons op. Stuur uw bijdrage op naar: redakcio@esperanto-nederland.nl.

19 - 21 november 2021

Esperanto Studieweekend

Voor wie Als je nog nooit Esperanto hebt geleerd, of jouw Esperanto is nog niet zo goed als je zou willen, ben je van harte welkom. Er wordt op verschillende niveaus les gegeven. De nadruk ligt op het oefenen van het spreken in Esperanto in kleine groepen

Wanneer Het studieweekend vindt plaats op vrijdag 19 t/m zondag 21 november 2021.

Waar Natuurvriendenhuis Krikkenhaar, Krikkenhaar 11, 7627 PA Bornerbroek.

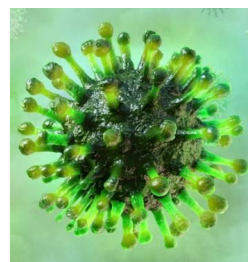
De **kosten** voor dit studieweekend bedragen € 85,- pp. (leden van Esperanto Nederland en NEJ of andere landelijke Esperanto-vereniging betalen € 75,- pp.) In de prijs zijn inbegrepen: lessen, het overige programma, overnachtingen, maaltijden, koffie en thee tussen de lessen.

De **deelnemersbijdrage** van deze bijeenkomst is laag. We willen iedereen een kans geven om deel te nemen. Wil je een extra financiële bijdrage leveren, geef dan aan op het aanmeldingsformulier met wat voor bedrag je de bijeenkomst wil steunen. Elke bijdrage is welkom.

Meer informatie en het aanmeldingsformulier op de website van Esperanto Nederland staan op de website <https://esperanto-nederland.nl/ned/studieweekend/studieweekend.php>

Covid-19

In 2020 hadden we twee studieweekenden en een studiemiddag gepland. Helaas hebben we deze moeten annuleren in verband met Covid-19. Ook het geplande weekend van 5-7 maart 2021 hebben we nu toch ook maar geannuleerd. We zien geen mogelijkheid om het op een veilige manier te organiseren. Het gebouw is te klein als we rekening houden met de afstand van 1,5 m. Lesgeven op een veilige afstand is ook lastig. Jammer, maar het is niet anders.

We zullen kijken of we deze leemte kunnen opvullen met virtuele lessen. Volg de aankondigingen op onze website en in Fenikso. Heb je vragen? Neem dan contact met ons op.

Als we de bijeenkomst van november 2021 ook moeten annuleren i.v.m. covid-19, dan betalen we je aanbetaling terug!

Arjen-Sjoerd, Lilian en Ineke, 6 december 2020
studosemajnfino@esperanto-nederland.nl

PostNL

Port betaald

Port payé

Pays-Bas

Fenikso
26a Jarkolekto, n-ro 1
jan. - feb. 2021